

Liturg.

702^m

Learg. 702 m Levanzil

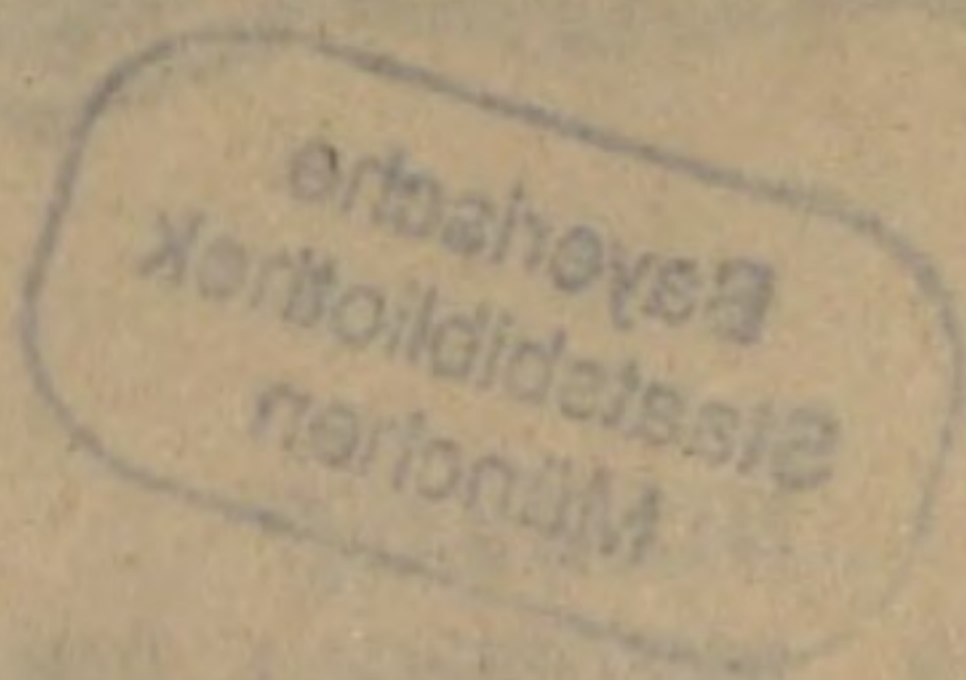
LÉVANZIL

I

DIBÉR AK FÊT

I

AT MI MEP.

IMPRIMERIE F. V. ROBEY, Ed. M. 1811.

IMPRIMATUR. † Al. KOBÈS, Ep. Meth.

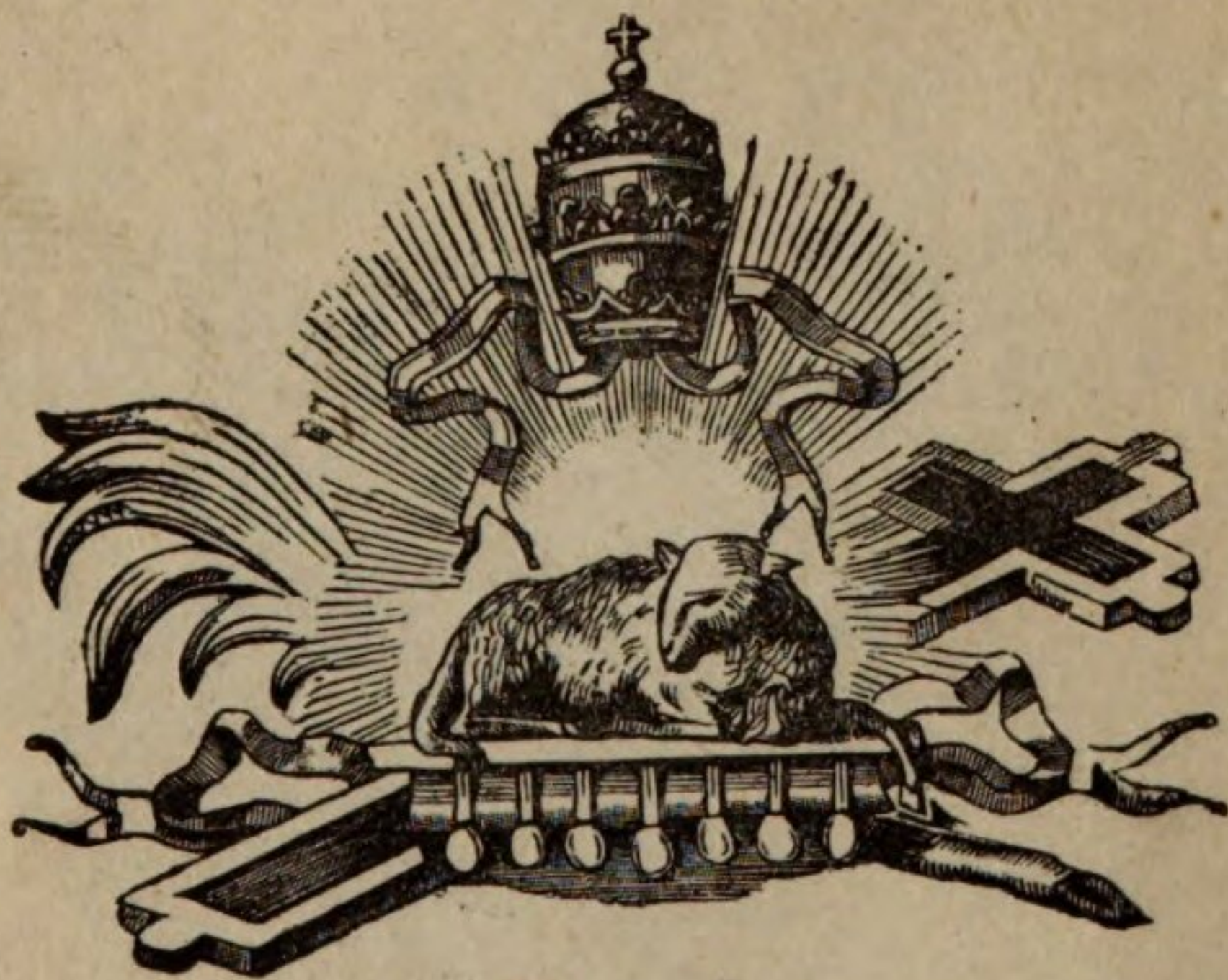
LÉVANZIL

I

DIBÉR AK FÊT

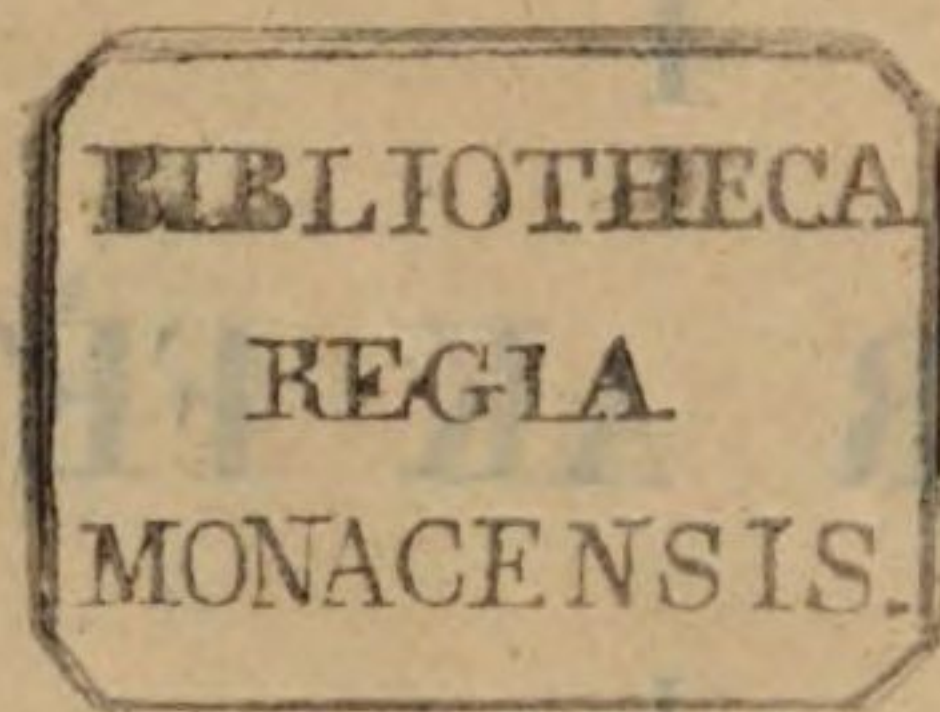
I

AT MI MEP.

NDAKARU.
MUL I MISSIONÊR YĂ.

—
1853.

MUL. I MISSIONER. YV.

1857

LÉVANZIL

I

DIBÉR AK FÊT YĂ.

DIBÉR BU DÎTU TĂ LAVĂÑ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. XXI. v. 25—33.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : I mandargă dé nă am tă dētă bă ak tă vér vă ak tă bidew yă; té tis u gîr yă dé nă am ti suf ndagé ndahasô 'b ntow ăl gēt gă ak dūs yă; té nit gnă dé năgnu wow koñg ndagé ragal ak sēnu kasară yu di hepu ti kaw 'adună si sep; ndégé katan i asaman dé năgnu yengatu té bōbă dé năgnu gis Dom u nit di gnow ti nîr and' ak katan bu réy ak térañgă. Wandé bă yef yôyalé doré am, sêt lēn tă kaw, té yékati lēn sēn i bopă; ndégé sēn ndot dégégnsi nă. Té mu wah lēn ak niralé né : Sêt lēn bot gă ak garap yu yep : bă gnu mēgné dom ti sēn bopă, ham ngēn ni navét bă dégégnsi nă. Yēn itam nônu, su ngēn gisé yef yôyalé am, ham lēn ni ngūr ub Yalla dégégnsi nă. Ti degă mañgi lēn di wah né : hēt bilé du dēh, bè yôyalé yep a am. Asaman ak suf dé năgnu tohu, wandé sumă i bāt du gnu tohu.

GNÂRÈL U DIBÉR I LAVAÑ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. XI. v. 2—40.

Tă damano dōdalé : Bă Zañ dégé tă dèngă yă def i Ièzu-Krista, mu yoné gnâr tă talibé 'm yă, né ko : Ndah yă di ki war a gnow, ăm nu négëndiku kènèn? Té Ièzu tontu lén né : Dèm lén, nitali Zañ li ngèn dégă ak li ngèn gis. Silmahă y' aŋgi gis, lafagn y' aŋgi doh, vorom i dăl y' aŋgi sèt, teh y' aŋgi dégă, gnă dē von gnuŋgi déki, miskin y' aŋgi wāru : té baré nă mur ku fākataluul ți man. Génaw bă gnu dēmé, Ièzu dor a wah mbolo yă tă Zañ né : Lu ngèn dēm on sēti tă mandiŋg mă? Gnah lă ngélaw di yengal? Wandé lu ngèn dēm on di sēti? Nit ku sol yéré yu noi? Gnu di sol yéré yu noi tă ker i bŭr yă lă gnu nèkă. Wandé lu ngèn dēm on di sēti? Yonènt? Waw nām, mă lén ko wah, té lu gen yonènt sah. Ndégé kilé mô di kă gnu bind' on tă mom né : Maŋgi yoné sumă malākă tă sa kanam ku di hală sa yon tă sa kanam.

GNÈTÈL U DIBÉR I LAVAÑ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S I. v. 19—28.

Tă damano dōdalé : Yaur gnă yoné tă Yé-

rüzalèm i prêtr ak i lévît fă Zañ, ndaḥ gnu lâḍ ko né : Yo yâ di kan? Té mu waḥ té védiul : té mu waḥ né : Man du ma Krista bă. Té gnu lâḍ ko né : Yâ di kan bok? Yâ di Éli? Té mu né : Dêt. Yo yonènt nga? Té mu tontu né : Dêt. Gnu né ko bok : Yo kan nga, ndaḥ nu tontu gnă nu yoné on? Lô waḥ ți sa bopă? Mu né : Man, băt lâ bu di hătũ tă manding̃ mă : Hală lèn yon u sunu Borom, năkă ko Izai yonènt bă waḥ on. Té gnă gnu yoné on tă Farizièñ yă lâ gnu bok' on. Té gnu lâḍ ko né ko : Lu taḥ nga di batizé bok, ndégèm du la Krista bă, du la Éli, du la yonènt? Zañ tontu lèn né : Man, dă mâ batizé ți ndoḥ : wandé ți sèn diganté am nă kènă ku ngèn hamul. Kokâ di ku war a gnow ți sumă génaw, kul ma raw : kôkă, téki suku' dală 'm dombă nă ma. Yef yô-yalé am on năgnu tă Bétani tă génaw' Zurdèñ bă, fu Zañ nèk' on di batizé.

GNANÈTÈL U DIBÉR I LAVAÑ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. III. v. 4—6.

Tă fuk' i at ak durom i ngûr u Tibèr Sézar, bă Pons Pilat don saytô Zudé, bă Hérod itam don tétrark u Galilé, té Filip rak ăm itam don tétrark ub Itüre ak réu' Trakonit, té Lizanias don tétrark ub Abilina, bă Annă ak Kaif don kélifă i prêtr yă, băt ub Yalla wață nă tă Zañ

dom u Zakari ță manding mă. Té mu dëm ță
réu mu nekă ță Zurdên té wâré batizé 'b tûb gă
ndah dot ță mbâl um bakar năkă gnu bind' on
ță téré i wâré ' Izai yonént bă : Bât ub ku di
yéné ță manding mă : Hală lën yon u sunu Bo-
rom bă : dublo lën lagn' ăm yă : dé năgnu fêsal
hur vu nek, té dé năgnu sulélo tangor vu nek
ak tundă vu nek : té lu deng' on dé nă dub ak
lu gnâs on dé nă ratah, té yaram vu nek dé nă
gis muț u Yallă.

NDUDU 'G SUNU BOROM.

ȚĂ MÈS U GUDI GĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Lük bind' on.

S. II. v.1—14.

Ță damano dōdalé batâhêl dogé nă ță Sézar
Ogüst né : nă gnu bindă tur u ku nekă ți aduna
si. Mbindă mu dekă mômălé Sirinüs, kélif' u
Siri a ko bind' on. Té gnepă dëm ndah ku nekă
debalé ur am ță dek' ăm. Zozéf nak dogé fă
Galilé ță dek' u Nazarèt dëm ță Züde ță dek' u
David bă gnu tudé Bêlléhêm; ndagé ță ker u
David lă bok' on ak ță gir ăm, ndah gnu bindă ko
mô 'k Mariâma, dabar ăm dă don digé séy ak
mom té di bîr. Fêkă nă, bă gnu fă neké, bês i
ndur ăm măt nă. Té mu dur tâw ăm té mu
sañgă ko ță ntañgay té teral ko ță mbalkă mă
ndagé fêku gnu kon béréb ță ker u gan yă.
Nek' on nă ță dekă hōbalé i samă yu don evu

té di avanté ță gudi gă ndaḥ votu sén gétă gă. Té malâkă u sunu Borom aṅgi taḥaw fi gnom, té lèr u Yalla vur nă lén, té gnu ragal a ragal bu mėti. Té malâkă mă né lén : Bu lén ragal : mâ ' ṅgi lén yéné banèḥ bu réy, bu war a am ță gir gu nekă; ndégé Musalkat bă dūdul nă lén téy ță dek' u David, mô di Kris-ta sunu Borom. Té mandargă 'm aṅgi ți yén : Dé ngèn fèkă ḥalèl bă gnu saṅgă ță ntaṅgay té teral ko ță mbalkă. Té nōna 'k nōnă ntagn u ḥâré ' Yalla and' ak malâkă mă, gnu di santă Yalla, té di waḥ né : Térangă gnal nă Yalla ță kavé a kavé, té ți suf damă gnal nă nit gnu begă lu bâḥ.

ȚĂ MÈS U FADAR DĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. II. v. 15—20.

Ță damano dōdalé : Samă yă di waḥanté né : Nă nlèn dēm bè Bétlèhèm, té nu sèt bilé bât bi nu fègn tuké fă sunu Borom. Té gnu gawtu té dikă, té fèkă fă Mariâma ak Zozèf, ak ḥalèl bă gnu teral on ță mbalkă mă. Bă gnu ko gisé nak, gnu ḥam ți bât bi gnu lén waḥ on ți bilé ḥalèl. Té gnepă gnu ko dég' on, gnu gem ță ak ță lă lén samă yă waḥ on. Wandé Ma-riâma votu on nă bât yôyalé yep, té don ko ḥalat ți ḥol ăm. Té samă yă délu, di māgal Yalla té di ko santă ță lă gnu dég' on lep ak lă gnu gis, năkă gnu lén ko waḥé on.

TĂ MÈS U BETÈK BĂ.

Ndorté u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. I. v. 1—14.

Tă ntosân lă Băt bă am on nă, té Băt bă fă Yalla lă nèk' on, té Băt bă Yalla lă on. Bilé fă Yalla lă nèk' on tă ntosân lă. Yef yu nèkă tă mom lă gnu sosô. Té lu sosu, sosôul tă dara lu dul tă mom. Tă mom lă dundă gă nèk' on, té dundă gă lèr u nit lă on. Té lèr gă fègn nă tă lendem yă té lendem yă dégu gnu ko on. Am on nă nit kă Yalla yoné té tur ăm Zañ. Kilé dik' on nă tă sédé, ndah mu sédé tă lèr gă, ndah gnepă gem ti mom. Mom du kon lèr gă, wandé ndah mu sédé tă lèr gă. Am on nă lèr gu di degă gu di lèral nit ku nèkă ku gnow ti adună silé. Tă adună lă nèk' on, té adună tă mom lă sosô on, té adună hamu ko on. Dikă nă ti momél ăm, té yos ăm yă nañguu gnu ko on. Wandé gnu ko nañgu on gnep, may nă lén sagnsagn bè gnu di dom i Yalla, gnu di gem ti tur ăm, gnu duduul kon tă begél u yaram, mba tă begél u gûr, wandé gnu dudu on tă Yalla. *Té Băt bă yaramu nă*, té dekă nă fi nun, té gis nănu térang' ăm, mël năkă térangă u Dom du di bènă dâl tă Bay bă, fês ak yuw ak degă.

DIBÉR DĂ TĂ OKTÂF U NDUDU 'G SUNU BOROM.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Liik bind' on.

S.II. v.33—40.

Tă damano dōdalé : Zozèf ak Mariâma ndéy u lézu gnu di dumi tă lă gnu don wah tă mom. Té Siméon barkèl lén, té mu né Mariâma, ndéy ăm dă : Kilé aŋgi tahaval năgnu ko ndagé dănu ak ndagé déki 'g gnu baré tă Israèl, ak ndagé mandargă mă gnu utalé ; té sa fit sah dăsi dé nă ko fel, ndah halât i hol yu baré di fegn. Té am on nă Annă, yonènt bu digèn, dom u Fanuèl tă gîr u Azér. Kôkalé dot on nă bès yu baré, té dund' on nă ak deker ăm durom gnâr i at génaw nhèk ăm. Té mu tag' on bèl durom gnètă fuk' i at ak durom gnanèt ; mom mesul on a génă dangu bă, ndah di dămu Yalla tă kor gă ak gnân yă gudi ak betèk. Té fèkă mu dikă tă wahtu vòvalé sah, di santă sunu Borom, té mu wah tă mom gnu don nèg muț u Israèl gnep. Té bă gnu motalé lep năkă ti yon u sunu Borom, gnu délu Galilé tă Nazaret sên dekă. Halèl bă nak dèfa don magă té doliku, té fès ak sago, té yuw ' Yalla nèk' on nă tă mom.

LÉPIFANI U SUNU BOROM.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Mație bind' on.

S. II. v.1—12.

Génaw bă lézu ɖudô ɖă Bétléhém u Züda ɖă fan i Hérod bûr bă, Mâz y' aña ɖogé ɖă pènku dikă Yérüzalèm, wah né : Ana ku ɖudu té di bûr u Yaur gñă ? Ndégé gis nânu bidéw âm ɖă pènku, té dikă nânu di ko ɖâmu. Bă ko Hérod bûr bă dégé nak, mu ɖahlé ak Yérüzalèm bep and' ak mom. Té mu ɖaɖalé kélif' i prêtr yă yep ak Skrib i mbôtay gă té lâɖ lén fu Krista bă war a ɖudô. Gnu né ko nak : ɖă Bétléhém u Züda. Ndégé nônu lâ gnu bind' on ɖă yonènt bă né : Té yo Bétléhém suf u Züda, du la gen a tût nâm ɖă ndèndi i Züda, ndégété fi yo lâ kangam di ɖogé, ku war a samă mbôtay' Israël. Bôbalé Hérod ô Mâz yă ak ndëy, topato ɖă gnom ak farlu ɖamano u bidéw bu lén fègn on ; té mu yoné lén ɖă Bétléhém né : Dèm lén, lâɖté lén ak farlu ɖă halèl bă : té bu ngën ko fă fèké, délusi lén wah ma ko, ndah ma dèm man it di ko ɖâmu. Génaw bă gnu dégé lôlu, gnu dèm. Té bidéw bă gnu gis on ɖă pènku, môngi ɖitu lén bèl mu agă, tahaw ɖă kaw' béréb bă halèl bă nèkă. Bă gnu gisé bidéw bă nak, gnu banèhu banèh bu réy a réy lôl. Té bă gnu harafé ker gă, gnu fèkă halèl bă ak Mariâma

ndéy ăm dă (filé lă gnu sukă), té gnu sudot di ko dămu. Té gnu tiđi sên i gâl di ko talal i maé, wurus, fufătă ak mirră. Té bă gnu hamé tă gëntă ni bu gnu délu fă Hérođ, gnu aw ți vènèn yon gnubi sên dekă.

DIBÉR DĂ TĂ OKTÂF U LÉPIFANI BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă Luk bind' on.

S. II.v.42—52.

Bă Iézu amé fuk' i at ak gnâr, gnu yêk tă Yérüzalèm, năkă gnu dă dèf tă bês u fêt bă, té bă fan yă măté té gnu délu, halèl bă Iézu dês nă tă Yérüzalèm, té bay ak ndéy hamu gnu ko on. Gnom nak năkă gnu dōrtō né mom dèf a dēki fă sên andalé yă, gnu dēlōti tă yon vă tă bês bă, ūti ko tă sên diganté' mbokă yă ak hârit yă. Té bă gnu ko fă fêkulé, gnu délu Yérüzalèm ūti ko. Té fêkă nă gnèt' i fan génaw gnu gis ko tă dăngu bă, di tōg tă diganté borom'até yă, di lèn déglu té di lèn lădté. Wandé gnep gnu ko don déglu, dă gnu ko don kimtân ndagé ntēylu ăm gă ak ntontu ăm yă. Té bă gnu ko gisé gnu dumi. Té ndéy ăm dă wah ko né : Dom ți, lu tah nga dèf nu lilé? mâ 'k sa bay nuñgi naharlu di la út. Té mu né lèn : Lu tah bè ngên di ma út? ndah hamu lèn kon ni ți sumă i yef i Bay lâ war a nêkă. Té gnom dégu gnu on băt bă mu lèn wah. Té mu wată

and' ak gnom té dikă Nazarèt; tè mu di lén surgau. Té ndéy ăm don nă dèntă băt yô-yalé yep ti hol ăm. Té Iézu dèf don doliku ti sago, ak ti at, ak ti yuw fă Yalla ak fă nit gnă.

GNÂRÈL U DIBÉR GÉNAW LÉPIFANI BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. II. v. 1—11.

Tă damano dôdalé : Ntët am on nă tă Kana u Galilé, té ndéy u Iézu nèk' on nă fă. Té gnu ô itam Iézu ak talibé 'm yă tă ntët gă. Té năkă bign bă dèhé, ndéy u Iézu né ko : Amu gnu bign. Té Iézu né ko : Lan lă ti mâ 'k yo, digèn di? sumă wahtu dikañgul. Ndéy ăm dă né bekanég yă : Lu mu lén wah kon lep, dèf lén ko. Am on nă fă nak durom bèn' i mband' i hêr yă gnu fă teral ndah Yaur gnă di tă rahasu, té mu tă nèkă men n' â dèf gnâr i făhă mbaté gnètă. Iézu né lén : Fèsal lén mbandă yilé ak ndoh. Té gnu fèsal lén bël tă kaw. Té Iézu né lén : Rôt lén gnu légi té yobu lén fă ndît u ndan lă. Té gnu yobu. Bă ndît u ndan lă mosé nak ndoh mu sopaliku bign, hamul kon fu mu dogé, wandé bekanég yu rôl on ndoh mă ham on năgnu ko; té ndît u ndan lă ô sèit bă té né ko : Nit ku nèk dèf a deka indi bign bu bāh té génaw bă gnu mandê, mu indi bènèn bu gen a bon; wandé yo, dèntă nga

bign bu bâh bè légi. Ndorté 'l kawtéf lôlă Iézu dèf nă ko ță Kana u Galilé, té mu fègnal té-rangă 'm, té talibé 'm yă gem năgnu ță mom.

GNÈTÈL U DIBÉR GÉNAW LÉPIFANI BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. VIII. v. 1—13.

Ță damano dōdălă : Bă Iézu waté tundă vă, ntagh lu baré a baré topă ță mom; té borom her v' aŋgi dikă fă mom, sudotal ko, né : Borom bi, sô begé, men nga ma sètal. Té Iézu talal loho 'm, lâl ko né : Begă nă ko, nă nga sètă. Té nōna 'k nōnă her ăm sètă. Té Iézu né ko : Votul, bu ko wah kènă : wandé dèmal, wonal sa bopă prêtr bă, té débalal maé yă Mûsa yéblé ndah séré ță gnom. Génaw bă mu dugé Kafarnaum nak, bènă Sañtūrion aksi fă mom, gnân ko té wah né : Borom bi, sumă halèl aŋgu tedă ță ker gă di lagi té di sonă bu mètî. Té Iézu né ko : Dé nă gnow, man, té véral ko. Té Sañtūrion bă tontu ko né : Borom bi, nga dugă sumă ker dombă nă ma : wandé wahal bènă bâtdâl, té sumă halèl dé nă vér. Ndégété man milé itam, nit lâ ku gnu tahaval ți suf u nkélif, té am na ma i solda yu di sumă i surgă, té mañgi wah kilé : Dèmal, té mu dèm, té bènèn : gnoval, té mu gnow; té sumă bekanég bă : Dèfal lôlu, té mu dèf ko. Bă ko Iézu dégé nak, mu dumi té wah gnă ko top' on né : Ți degă lâ

lën di ko wah, fëku ma ngem gu ni day tă
Israël. Dă ma lën di wah né : dopă dé năgnu
dogé tă Pëнку ak tă Karfu, dikă té ndenu ak
Abraham ak Izâk ak Zâkob tă réu' asaman ;
wandé dom i réu dé năgnu lën géné tă lendem
i biti : fôfă lâ doy a di am ak rakakaki. Té Iézu
né Sañtnrion bă : Dëmal, té nă am ti yo năkă
nga gemé. Té halël bă vér nă tă wahtu vovă.

GNANÈTÈL U DIBÉR GÉNAW LÉPIFANI BĂ.

'Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. VIII. v. 23—27.

Tă damano dôdalé : Bă Iézu yéké gâl, tali-
bé 'm yă topă ko. Té nōna 'k nōnă gët gă yen-
gatu bu mēti, bè génah yă di mur gâl gă ;
wandé mom dëf don nēlaw. Té talibé 'm yă
aksi fă mom, ê ko, né : Borom bi, musal nu,
nuñgi rër. Té Iézu né lën : Lu ngën di ragal,
yën gni gemadi? Bôbă mu dog, téré ngélaw lâ
ak gët gă té gnu né tël. Nit gni nak dumi,
wah né : Kilé kôkan lâ, ndégé ngélaw li ak
gët gi surgau năgnu ko.

DUROMÈL U DIBÉR GÉNAW LÉPIFANI BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. XIII. v. 24—30.

Tă damano dōḍalé : lézu wah ntagh yă lēbâ-
tu vilé né : Ngūr u asaman mēl nă năkă nit
ku ḍi ḍiu vu bâḥ tă tol ăm. Wandé bă nit gnă
nélavé, bagn ăm gnow, té ḍi bahăw tă di-
ganté ' fromaṇ bă té véy. Bă gnah ma magé
nak, té mégn dom, bôbă bahăw bă fēgn nă
itam. Bekanég i borom ' ker nak aksi ko, né
ko : Borom bi, ndaḥ ḍiu la kon ḍiu vu bâḥ
ṭi sa tol? Fu mu amé bahăw bok? Té mu né
lén : Nit ku ma bagn a ko dēf. Wandé beka-
nég yă né ko : Begă nga, nu dēm, té nu budi
ko? Té mu né : Dēt, ndégé ḥană, su ngēn
budé bahăw bă, dé ngēn budiâlé fromaṇ bă itam.
Bai lēn gnom gnâr gnu mag bè ngôbté ḍot, té
tă damano u ngôbté dé nă wah gôbkat yă né :
Dekă lēn a budi bahăw bă, té takă lēn ko i
say ndaḥ gnu tâl ko, wandé daḍalé lēn fromaṇ
bă ṭi sumă saḥă mi.

DUROM BÈNÈL U DIBÉR GÉNAW LÉPIFANI BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. XIII. v. 31—35.

Tă damano dōḍalé : lézu wah ntagh yă lēbâ-
tu vilé né : Réu 'm asaman mēl nă năkă pèp

um sénevé mu nit ðèl, ði ko ʒi tol ăm, té mô gen a sèw sah ʒi ðiu yi yep : wandé génaw bă mu magé, mô gen a réy ʒi mégnèt yi yep té ðèf garap, bè mpit' i asaman ðikă, té dal ʒă bañhas ăm yă. Mu wah lén vènèn lëbātu né : Réu 'm asaman mël nă ni foñkëlukay bu ðigèn ðapă, nebă ko ʒi gnèt' i faħă i suñguf, bè yepă foñki. Yôyalé yep Iézu wah nă lén ntagn yă ʒi lëbātu, té dău lén wah lul ʒi i lëbātu ; ndah mu matal lu yonènt yă wah on né : Dé nă ubi sumă gémign ʒi i lëbātu, dé nă sival lâ umpé on lâ dalé ʒă ndorté 'l adună.

DIBÉR U SÈPTUAZÉZIM.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S.XX. v.4—16.

ʒă ðamano ðôðalé : Iézu wah nă talibé 'm yă lëbātu vilé né : Réu 'm asaman mël nă năkă nit ku di borom' ker té génă ʒă lelek tël santăné i ligéykat ʒă tol u bign ăm. Génaw bă mu wahanté nak ak ligéykat yă beṭek bënë denié, mu ébal lén ʒă tol u bign ăm. Té bă mu géné ʒi wal' u gnèt i waḥtu, mu gis gnènèn gnu di taḥaw ʒă mpèntă mă loḥo i nèn, té mu né lén : Dèm lén yèn it ʒă sumă tol u bign, té năkă mu ðubé lâ lén di ðoḥé. Gnu faf a dèm. Mu géné ati nak ʒi wal' u fuk' i waḥtu ak bënë, té mu fëkă gnènèn gnu di taḥaw, té mu né lén : Lu ngèn fi di taḥaw beṭek bi bep loḥo i nèn ?

Gnu né ko : Ndégété kënë santul nu. Mu né lén : Dèm lèn yën it ță sumă tol u bign. Bă mu gôné nak, borom u tol u bign wah dawrign am ță né : Ôal ligéykat yă, té doh lén sên yôl lâ dalé ță gnu mud gnă bè ță gnu dekă gnă. Gnă gnov on ță wal' u fuk' i wahtu ak bënë bok, bă gnu diké ku ță nek nangu uă bënë denié. Bă gnă dek' on gnové nak, gnu dortu né dé năgnu am lu ko epă : wandé gnu am gnom itam ku nek bënë denié. Té bă gnu ko nañgô, gnu don gnurontu ță borom ' ker né : Gnilé gni mud on, bënë wahtu rək lâ gnu ligéy, té yă 'ngi lén émalê 'k nun, gni don ênu disay u betək ak taŋgay. Wandé mom tontu nă kënë ți gnom né ; Sumă wây tognu ma la : ndah wahantéu lâ 'k man bënë denié ? Délal lu la lèw, té dèm : begă na ma nak doh it ku mud on kilé năkă ma la dohé yo. Ndah sagnu mâ dèf lu ma nêh ? ndah sa bet dèf a bon, ndagé mâ bah ? Nônulé gnu mud gnă di dekă, té gnu dekă gnă di mud. Ndégété gnă gnu ô baré năgnu, wandé gnă gnu tană nêw năgnu.

DIBÉR U SÈGZAZÉZIM.

Ntop'u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. VIII. v. 5—15.

Ță damano dōdalé : Bă ntagn mu baré a baré don daḍalô, té génă dekă yă, di gawtu dèm fă

lézu, mu wah lén ti niralé né : Sâwkat bă génă
nă di sâw diu ăm vă ; té bă mu sâvé, vênă vă dal
tă yon vă, té gnu degat ko, té mpiț' i asaman lèkă
năgnu ko. Té vènèn vă dal tă dot yă, té bă mu
sahé, mu wow, ndégé amul ntoyntoy. Té vènèn
vă dal tă diganté' tahas yă, té tahas yă sahando
ak mom té wakă ko. Té vènèn vă dal ti suf
su bâh, té bă mu géné, bènă bu nèk mègnă
témër. Bă mu don wahé lôlu, mu hătu né : Ku
am i nopă yu mu déglô, nă déglu. Wandé talibé
'm yă lâd năgnu ko lu di vovu lëbātu. Mu né lén :
Yën may năgnu lén a ham kump' u réu 'm Yalla,
wandé yènèn yă i lebātu lă gnu am : ndahté
su gnu gisé du gnu gis, té su gnu dégé du
gnu degă. Lëbātu vilé nak aŋgilé : Diu vă băt
u Yalla lă. Vă nèkă tă yon vă nak mô di : gnu
di degă ; génaw lôlă séităné dikă té dindi băt
bă tă sên hol, ndahté du gnu gem té muț. Vă
nèkă tă dot yă nak, mô di : gnu naŋgu băt
ak banèh bă gnu ko dégé : té gnôgnă amu gnu
rên, gnu gem tă dênă damano, té tă damano'
fir gă gnu dedă. Vă dal tă tahas yă nak, mô di :
gnă dég' on, té bă gnu dëmé, ntono yă ak alal
yă ak banèh i bakan wakă lén té du gnu mègn.
Wandé vă dânu ti suf su bâh, mô di : gnă dé-
gă té dëntă băt bă ti hol bu bâh ak bu gen a
gen, té gnu mègn ti mugn.

DIBÉR U KÈÑKAZÉZIM.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Liik bind' on.

S. XVIII. V. 31—43

Tă damano dōḍalé : Iézu téval nă fukă gnă ak gnâr, té né lén : Nuñgi yëk ță Yérüzalèm, té dé năgnu motali lep lă yonènt yă bind' on ți Dom u nit. Ndégé dé năgnu ko ḍébal Hêt yă, té dé năgnu ko sébé, té di ko rataḥ, té di ko tefli ; té génaw bă gnu ko rataḥé, dé năgnu ko rèy, té mom dé nă déki tă gnètèl u fan ăm. Té gnom ḥamu gnu on ți yōyilé dara, té bāt bilé ump' on nă lén, té ḥamu gnu on lă gnu don wah. Té fèk' on nă, bă mu ḍégègné Zériko, bènă silmahă tōg fă yon vă, di saraḥtuân. Té bă mu ḍéglō nit gnu baré rombă fă, mu lăḍ lu mu don. Té gnu wăḥ ko ni Iézu wă' Nazarèt ḍef a fă rombă. Té mu ḥātu né : Iézu, Dom u David, yerem ma. Té gnă ḍiṭu on di ko ḥulé ndaḥ mu nopi. Wandé mom, mu gen a doli a ḥātu né : Dom u David, yerem ma. Iézu taḥaw nak, éblé gnu isi ko fă mom. Té bă mu ko ḍégègné, mu lăḍ ko né : Lô begă ma ḍefal la ko ? Kilé dak mu né : Borom bi, nă ma gis. Té Iézu né ko : Sêtal : sa ngem a la musal. Té nôna 'k nônă mu gis, té mu topă ți mom di magal Yalla. Té mbotay gôgă gep, bă mu ko gisé, mu di santă Yalla.

ALARBĂ U DÔM I TÂL.

Ntop' u Lévanzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. VI. v. 16—21.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Su ngēn di ôré, bu lēn yogorlu năkă năfēhă yă. Ndégé dēf gnu ras sēn i kanam, ndah mu fēgn tī nit ni gnuŋgi ôr. Tī degă măn̄gi lēn wāh né : năŋgu năgnu sēn yòl. Yo dak, sô ôré, dival sa bopă, té rahasal sa kanam, ndah̄té du fēgn tī nit ni nga di ôr, wandé mu fēgn tă sa Bay bu nēkă tă fu nebu : té sa Bay bu di gis tă fu nebu, dé nă la ko dèlo. Bu lēn ômlo alal tī suf si, fi nhūr ak sah yă di yahé, ak fi satăkat yă di gas té sată. Wandé ômlo lēn alal tă asaman, fă nhūr ak sah du yahé, ak fu satăkat yă du gas té du sată. Ndégé fu sa alal nēkă, fôfă lă sa hol di nēk' itam.

BÈNÈL U DIBÉR I KÔR GĂ.

Ntop' u Lévanzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. IV. v. 1—11.

Tă damano dōdalé : Nhèl mă yôbu nă Iézu tă mandin̄g ma ndah séytané fir ko. 'Té génaw bă mu ôré gnanènt fuk' i betèk ak gnanènt fuk' i gudi, mu hif. Té firkat bă aksi né ko : Ndégem dom' Yalla nga, wahal dot yilé gnu sopaliku i mburu. Mom mu tontu ko né : Bindă năgnu :

Du ti mburu dâl lâ nit di dundé, wandé ti bât bu nèk bă dogé tă gémign u Yalla. Bôbă séytané yôbu ko tă dekā bu sêlă bă té tahaval ko tă puđ u đañgu bă té né ko : Ndégem dom' Yalla nga, tebal dal ti suf, ndégé bindă năgnu né : Ébal nă malâkă 'm yă ndagé yo, té dé năgnu la fab ti sên i loho ndahté dô gâgn sa tankă tă dot. Iézu né ko : Bindă năgnu it né : Bulu fir Yalla sa Borom. Séytané đêl ati ko, yôbu ko tă tundă vu kavé a kavé, té won ko réu i adună yep, ak sên térangă té né ko : Dé nâ la may yôyulé yep, sô sudoté ti man di ma đâmu. Bôbă Iézu né ko : Dêmal séytané : ndégé bindă năgnu : Dé nga đâmu Borom bă sa Yalla té topă ko mom dâl. Bôbă séytané bai ko, té malâkă y' aŋgi aksi té di ko bekanëgu.

GNÂRÊL U DIBÉR I KÔR GĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. XVII. v. 1—9.

Tă đamano đôđalé : Iézu đapă Pêr, Zâk ak Zañ rak ăm, té yôbu lén tă tundă vu kavé tă mpêt : té mu sopaliku ti sên kanam. Té kanam ăm mélah năkă đêntă bă : yêré ăm yă muđ di vêh năkă nêz. Té Mûsa ak Éli gnuŋgi fêgn ti gnom di wah ak mom. Pêr nak tontu Iézu né ko : Borom bi, nêkă filé bâh nă ti nun : su la nêhé, nu đêfar filé gnêt' i mbâr, mênă ti yo, mênă ti Mûsă, ak mênă ti Éli. Bă mu dê wah té sotalangul, nîr vu mélah aŋgi lén mur. Té bât aŋgi dogé tă nîr vă né :

Kilê di sumă dom du mă sopă, ki ti mom lâ di banêhu bu bâh : mom déglu lén ko. Té bă ko talibé yă dégé gnu dânu ti sên kanam té di ragal bu mėti. Té Iézu aksi, té lâl lén té né lén : Dog lén té bu lén ragal. Gnu yékati sên i bet tă kaw té gisu gnu kênă lul Iézu mom rək. Té bă gnu waṭé tundă vă, Iézu ébal lén né : Bu lén wah kênă lu ngên gis on bəl dom u nit di déki tă gnu dē gnă.

GNÈTÈL U DIBÈR I KÔR GĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Lük bind' on.

S. XI. v. 14—28.

Tă damano dōdalé : Iézu dēf don géné sênă séytané té kôkă lû on nă. Té génaw bă mu géné séytané să, lû bă wah té mbolo mă domi. Wandé gnênă gnă ti gnom né : Ti Béélzébüb kélif' u séytané yă lâ di géné séytané. Té gnênên gnă dēf ko sêtu lăḍ ko mandargă mu tuké tă asaman. Wandé mom bă mu gisé sên i halât né lén : Réu mu nek mu haṭé 'k bop' ăm dé nă yăhu, té ker dé nă dânu ti kaw' ker. Ndēm séytané să haṭé nă 'k bop' ăm năkă réu 'm di taḥavé? ndégé wah ngên né : ti Béélzébüb lâ di géné séytané yă. Ndēm man ti Béélzébüb lâ di géné séytané yă : sên i dom ti kan lâ gnu géné? Mô taḥ gnom saḥ gnô di sên i atékat. Wandé nak su ma géné séytané yă tă bâram u Yalla : ti degă bô réu 'm Yalla faf agă ti yën. Bă ku baré dölé té di ganayu votô ker ăm,

lu mu môm nèkă nă ți damă. Wandé ndem ku ko genă baré dôlé gnow ati nă té di ko mokal, dé nă dël ganay ăm yă mu don vòlu yep té di sèdalé alal ăm yă. Ku andul ak man, dèf a bagnal ma, té ku dadaléul ak man hadéku. Génaw bă nhèl mu sètul géné ță nit, mu doh ță bèrèb yu wow, di út fu mu nopaliku té bu ko fèkulé mu né : mañgé délu ță sumă ker gă mă dogé on. Té bă mu diké mu fèkă gnu bub ko bèl mu sèt té dèkă lól. Bôbă mu dèm, té dël ak mom durom gnâr i yènèn i nhèl yu ko gen a sohor, té gnu dug té dekă fă. Té mud u nit kôkă di gen a bon lu dekă lă. Fèkă nă bă mu don wahé lólù bènă dìgèn yékati băt ăm ță mbolo mă né ko : Mur baré nă ță bîr bă la hămp' on ak vên yă nga namp' on. Wandé mom mu né : Lu ță gen, mur baré nă ți gnu déglu băt u Yalla té votu ko.

GNANÈTÈL U DIBÉR I KÔR GĂ.

Ntop' u Lévañzil bu-sělă bă Zañ bind' on.

S. VI. v. 4—15.

Ță damano dôdalé : Iézu dèm ță génaw gët u Galilé, mô di gët u Tibériad : té ntagn mu réy topă ko, ndégé gis on năgnu kawtéf yă mu dă dèf ță gnă op' on. Iézu dak yêk ță tundă vă té tîg fă ak talibé 'm yă. Pâk bă nak, fêt u Yaur gnă, dégégn on nă. Té bă Iézu yékaté bet ăm yă, té gis né ntagn mu réy dublu fă mom mu wah Filip né lé : Fu nu di dëndă mburu bè gnilé

lèkă ? Té lôlu lâ ko wah ndah sêtu ko : ndégé mom ham on nă lu mu war on a dèf. Filip ton-tu ko né : Mburu i gnâr i témër i denié du lén doy ndah ku nèk am tă lu tût. Bènă ti talibé'm yă Añdré, rak u Simoñ Pèr, né ko : Am nă fi bè-nă halél ku am durom i mburu i orz ak gnâr i dèn : wandé lôlulé lu mu don ti nit gnu ni day. Iézu faf lén né : Fèhé lén bè nit gni tóg. Té am on nă gnah mu baré tă béréb bôbă. Nit gnă tóg bok lu tolu tă durom i duné : Iézu faf a dël mburu yă, té génaw bă mu géremé Yalla, mu sèdalé lén gnă tóg on : nônulé it dèn yă lu day ni lâ gnu beg' on. Bă gnu sûré nak, mu né talibé'm yă : For lén dogit yu dës, ndah té du gnu rër. Gnu for lén bok té fësalfuk' i ndab ak gnâr tă i mburu i orz yă gnu talé on tă gnă lèk' on. Nit gnôgnalé nak bă gnu gisé kawtèf bă Iézu dèf on, gnu wah né : Ti degă kilé mô di yonènt bu war a gnow ti adună. Iézu nak bă mu hamé né gnom dé năgnu dikă ndah fab ko té fal ko bûr daw ati mom dâl tă tundă vă.

DIBÉR U NTONO U IÉZU-KRISTA.

Ntop' u Lévañzil bu sělă bă Zañ bind' on.

S. VIII. v. 46—59.

Tă damano dōdalé : Iézu wah nă ntagn i Yaur gnă né : Kan ti yën a ma di dēgn bakar ? Ndēm wah nă lén degă gă, lu téré ngën gem ma ? Ku dogé fă Yalla, dé nă degă băt u Yalla. Mô tah yën

dégu lén, ndégé dogéu lén fã Yalla. Yaur gnã fãf a tontu té wah ko né : Ndah wahu nu lu vér nun, bã nu wahé né yã di Samaritẽ, té séytané nga amé. Iézu tontu né : Man, améu ma séytané, wandé dã ma téral sumã Bay, té yën, tẽdadil ngën ma. Man nak, du ma út sumã térangã; am nã ku ko di út té di até. Ti degã, ti degã lâ lén di wah né : Su nit topé sumã bãt, du gis dẽ gã mos bè mos. Yaur gnã fãf ko né : Légi ham nãnu né séytané nga amé. Abraham dẽ nã ak yonẽnt yã : té yãngi wah né : Su nit topé sumã bãt du mos dẽ gã mos bè mos. Ndah yã sũt Abraham sunu bay bu don dẽ ? Té yonẽnt yã dẽ nãgnu. Lô dẽf sa bopã ? Iézu tontu né : Ndẽm magal na ma sumã bopã, sumã térangã du dara : sumã Bay a ma magal, mom ngën wah né mô di sën Yalla. Té hamu lén ko : wandé man ham nã ko ; té su mã wahé né hamu ma ko, dé nã mël nãkã yën di narkat. Wandé ham nã ko té bãt ăm lâ topã. Abraham sën bay beg' on nã bega gis sumã bẽs bi : gis on nã ko tè di banẽhu. Yaur gnã fãf ko né : Amañgu la durom fuk' i at, té gis Abraham ? Iézu né lén : Ti degã, ti degã lâ lén di wah né : Bã Abraham amañgulé, mã am. Gnu dẽlé bok i dot ndah sani ko : wandé Iézu nebu, té gẽnã dañgu bã.

DIBÉR U SÔRSÔR YĂ.

ȚĂ PROSÈSION BĂ.

Ntop' on Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. XXI. v. 1—9.

Ță damano dōdalé : Génaw bă Iézu dēgègné Yérūzalēm té agă Bètfazé Ță tund' u Olivie, bôbă Iézu yoné gnâr i talibé, né lén : Dēm lēn Ță dekă bă nēkă Ți sēn kanam, té nōna 'k nōnă dé ngēn fēkă mbāmsef mu digēn mu gnu èw té and' ak dom ăm ; èvi lēn gnu, té isi lēn fi man. Té su lēn nit wahé lef, wah lēn né Borom bâ lēn sohla té nōna 'k nōnă dé nă lēn bai a dēm. Lōlulé lep nak am on nă ndah gnu motali lă yonēt bă wah on né : Wah lēn dom u Sioñ, sa bûr b'añgi dikă Ți yo, mô di lèw, war Ță kaw' mbāmsef mu digēn ak ntumbur, dom u kă gnu sef. Tali-bé yă faf a dēm té dēf năkă lēn Iézu yéblé on. Té gnu isi mbāmsef mu digēn ak ntumbur lă té tēg sēn i yērē Ță sēn kaw, té gnu waral ko Ță. Ntagn mu baré nak talal sēn i yērē Ță yon vă : wandé yēnēn yă dog i bañhas Ță garap yă té di lēn teral Ță yon vă : ntagn yu dītu on dak ak gnu top' on, gnu don hātu né : Hozanna Ți Dom u David ; barké gnal nă ki dikă Ți tur u sunu Borom.

Ntono ' sunu Borom Iézu-Krista năkă ko Matie bind' on.

S. XXVI. v. 2 S. XXVII.

Tă damano dôdalé : Iézu né talibé 'm yă :
Ham ngên né : Păk bă dé nă am génaw gnâr i
fan, té dé năgnu débal Dom u nit ndah gnu dad
ko tă k rua. Bôbă kélif' i prêtr yă ak mag i
mbôtay gă dadé tă bulû 'kélif' i prêtr, mom kă
gnu tudé on Kaif : té gnu fëntă ndah gnu dapé
lézu ak hêrègn té di ko rây. Wandé gnu wah
né : Bu mu di tă bês u fêt bă ndah té ntôw du
am tă mbôtay gă. Bă Iézu nèké nak tă Bétani
tă ker' Simon borom' er, dênă digèn du amé
on ndahă 's albâtr fês ak diw gu hêgn gu dafé
aksi fă mom, té di ko héli tă kaw' bop' ăm bă
mu denô. Wandé bă ko talibé' m yă gisé, gnu
mèr né : Ti lan là gnu yahă lilé ? Ndégété men
on năgnu ko dăy ndég gu baré té sarah ko mis-
kin yă. Iézu nak ham ko té né lén : Lu ngên
di tavat digèn dilé ? Ndégé mom def du băt là
dêf ti man : ndégété miskin yă, dé ngên lén
fêkă bè mos ti sên diganté, wandé man, du lén
ma fêkă bè mos. Ndagé, bă digèn dilé turé diw
gu hêgn gôgi ti sumă yaram, dêf nă ko ndah
gnu rob ma. Ti degă là lén di wah né : Fôfu
nêk fu gnu di wârê Lévañzil bilé ti adună si
sep, dé năgnu wah it lu digèn dilé dêf on ndah
fatélikulo ko. Bôbă kênă tă fukă gnă ak gnâr,
kă gnu tudé on Züda-Iskariot dêm fă kélif' i
prêtr yă té né lén : Lu ngên ma bega doh té
dé nă lén ko débal. Té gnom téval năgnu ko

gnèt' i fukă ti halis. Té génaw lôlă mu sêt nă-
kă mu ko men a dëbalé bu yombă. Tă bès u
azim bu dëkă nak talibé yă aksi fă Iézu né :
Fô begă nu dëfaral la fă nga lèkă Păk bă. Wan-
dé Iézu né : Dëm lën tă dëkă bă fă diu, té
wah lën ko : Saŋgă bă né : Sumă damano dë-
gegnsi nă, ti sa ker lâ di dëf Păk bă, mâ' k
sumă i talibé. Té talibé yă dëf năgnu năkă lën
ko Iézu éblé on, té gnu dëfaral ko Păk bă. Tă
ngon gă nak, mu denu ak fuk' i talibé 'm ak
gnâr ndah lèkă. Té bă gnu lèké, mu né : Ti
degă lâ lën di wah né kënë ti yën dé nă ma
dëbal. Té gnu yogorlu lôl té ku tă nèk dor a
wah né : Ndah man a, Borom bi? Wandé mom
tontu nă né : Ku dëfandô 'k man loho 'm ti
kelă bi, mô mâ dëbal. Dom u nit dă dé nă
dëm nâm, năkă gnu ko bindé on tă mom :
wandé ndală nit kôkă, ku di dëbal Dom u
nit : su duduul kon, mô gen on tă nit kôkă.
Züda nak, mom ku ko dëbal, tontu né : Ndah
man a, Borom bi? Mu né ko : Yă ko wah. Bă
gnu rêré nak, Iézu dël mburu, té barkël ko,
té damat ko, té may ko talibé 'm yă, té né :
Naŋgu lën, té lèkă lën : lilê di sumă yaram. Té
mu dël kalis, gerem, té may lën ko, né : Nân
lën ti, yën gnep. Ndégété lilê di sumă dèrèt u
voléri du ês, mom dă gnu di tur ngir gnu baré
gnă ti mbâl u bakar. Wandé dă ma lën wah
né : Dôtu ma nân tă dom u bign bilé bèl tă
bès bu ma ko năné bu ês tă réu' sumă Bay.
Té génaw bă gnu geremé Yalla, gnu génă dëm
tă tund' u olivié. Bôbă Iézu né lën : Yën gnep

dé ngën fakatalu ndagé man ti gudi gilé. Ndé-
gé bindă năgnu : Dé nă dūr samăkat bă té
nhar i gédă gă dé năgnu tas. Wandé génaw
bu ma déké, dé nă lën dītu tă Galilé. Pêr
nak tontu ko né : Konté gnom gnep dé
năgnu fakatalu ndagé yo, man nak du ma fa-
katalu muk. Iézu né ko : Ti degă lâ la wah
né : ti gudi gilé bălă sihă gă sab, dé nga ma
mîm gnèt' i yon. Pêr né ko : Bu ma war
on a dē sah ak yo du ma la mîm. Nônulé it
lă talibé yă yep a wah. Bôbă Iézu dikă and'
ak gnom tă tol bă gnu tudé Zétsémani, té mu
né talibé 'm yă : Tôg lën fi bè bă ma dêmé fôfă
té ma gnân Yalla. Té mu dël Pêr ak gnâr
i dom i Zébédé, té mu dor a yogorlu té na-
haru. Bôbă mu né lën : Sumă fit dēf a yoyorlu
bè bega dē ; nég lën filé, té évu lën ak man.
Té génaw bă mu dêmé tûti, mu dânu ti kanam
ăm, gnân Yalla té né : Sumă Bay bi, ndēm
men na am, nă ma kalis bilé soré ; wandé
dâl bu mu am năkă ma begé man, wandé năkă
nga begé yo. Té mu dikă fă talibé 'm yă té
mu fêkă lën gnu di nélaw, té mu né Pêr :
Ndah menu lën a évu vênă wahtu ak man ?
Évu lën té gnân lën ndahté du lën tabi tă fir
gă. Nhël mă dēf a gaw nām, wandé yaram vă dēf
a voyèf. Té mu dēm ati gnârêl u yon, té di
gnân né : Sumă Bay bi, ndēm kalis bilé me-
nu mă soré lul băté ma ko năné, lô begă nă
am. Té mu dik' ati té di fêkă lën gnu di né-
law ; ndégété sën i bet dēf don dīs. Té génaw
bă mu lën baié, mu dēm ati té di gnân gnètêl

u yon, té di waḥbât bã năkă on. Bôbă mu dikă fă talibé 'm yă té né lén : Nélaw lén nak, té nopalikū lén ; waḥtu v'ãngi ḍégègnsi nă té dé năgnu ḍébal Dom u nit ṭă loho i bakarkat yă. Dog lén, té năn lén dēm ; ku di ma ḍébal ãngi ḍégègnsi nă. Mũnga don waḥanté, bã Züdə kènă ṭi fukă gnă ak gnâr diké, té ntagn mu baré and' ak mom ak i ḍasi ak i bantă, gnom gnă kélif' i prêtr ak mag i mbôtay gă yoné on. Wandé ku ko ḍébal, mô lén ḍoḥ mandargă né : Ku ma fôn, mom lâ, ḍapă lén ko. Té nôna 'k nônă mu aksi fă Iézu, né : Demôm, Borom bi. Té mu fôn ko. Té Iézu né ko : Sumă way, lô fi ûtsi ? Bôbă gnu aksi, té ṭèg ṣén i loho ṭi kaw ' Iézu té ḍapă ko. Té kènă ṭi gnă and' on ak Iézu ãngi talal loho ăm, boti ḍasi ăm, té ḍûr bekanég u kélif' u prêtr yă té dog nop' ăm. Bôbă Iézu né ko : Ḍéfăl sa ḍasi ṭă ḅérèb ăm ; ndégé gnu di ḍèl ḍasi, ḍasi lén di ṛèy gnom gnep. Ndaḥ ḍortu nga ni ma menul a dagân sumă Bay, té mom dé nă ma ḍoḥ lu epă gnâr fuk' i Lésioñ i mālăkă ? Năkă gnu di matalé bok Ṭèré yă, ndagé nônu lâ èla ḥèw. Ṭă vovă waḥtu Iézu né ntagn yă : Géné ng̣èn ak i ḍasi ak i bantă ndaḥ ḍapă ma năkă su ma don ṣatakāt, ber bu ṣèt lâ don ṭòg ṭi ṣén diganté, di ḍémantal ṭă ḍãngu bã té ḍapu lén ma. Lôlulé nak am nă lep, ndaḥ gnu motali Ṭèré i yoṇènt yă. Bôbă talibé yă yep bai ko té daw. Wandé gnom gnu ḍapă Iézu, yobu ko fă Kaif, kélif' u prêtr yă ; fòfă lâ skrīb yă ak mag yă daḍé on. P̣èr nak topă ṭă fu

soré bəl ɬă bulû' kélif' u prêtr yă. Té mu dug ɬă, tɔg ak bekanég yă ndah mu sət mud bă. Wandé kélif' i prêtr yă ak mpentă mă mep gnu di út sédé su fən dɛgn Iézu, ndah té gnu dɛbal ko ɬă dɛ gă, té fɛku gnu ko, bă sosalkat yu baré aksê. ɬă mud bă dak gnâr i sosalkat dikă té né : Kilé wah on nə né : Men nâ tas daŋgu 'b Yalla té di ko tabah ati génaw gnèt i fan. Té kélif' u prêtr yă dog, né ko : Dô tontu dara ɬi li la sédé gnôgnilé dɛgn? Wandé Iézu né ɬɛl. Té kélif' u prêtr yă né ko : Dagân nâ la dagân ɬi Yalla du di dundă, ndah té nga wah nu ndèm yâ di Kristă bă Dom u Yalla. Iézu né ko : Yâ ko wah ; wandé dă ma lèn wah né dé ngèn gis bənă bès Dom u nit di tɔg ɬă ndéydor u katan u Yalla té di dikă ɬă nir u asaman. Bôbă kélif' u prêtr yă har yéré 'm yă né : Săgă nə Yalla ; lu nu sohla ati séré yă ? Yèn aŋgi dɛgă ngèn légi săgă' Yalla. Lu ngèn di ɬi halât? Gnom dak gnu tontu né : Măt na rɛy. Bôbă gnu tefli ko ɬă kanam ăm té di ko rekă, wandé gnènèn gnă di ko pès ɬă kanam ăm, té gnu né : Tolalé nu, Krista bi, kan a la dūr? Pêr nak dɛf don tɔg ɬă biti ɬă bulu bă : té bənă bekanég bu dɛgèn aksi fă mom né : Yo itam, and' on nga ak Iézu wă' Galilé. Wandé mom, mu védi ɬi kanam u gnep né : Hamu ma lô wah. Bă mu géné nak buntă bă, bènèn bekanég bu dɛgèn gis ko, té né gnă fă nèk' on : Kilé itam, and' on nə ak Iézu wă' Nazarèt. Té mu védi ati té wăt né : Hamu ma nit kôkulé. Té ntûti génaw, gnă fă tahaw aksi

té né Pêr : Ti degă yo itam bokă nga ti
gnom : ndagé sa wahin sah a la fègnal. Bôbă
mu dor a môlu té wât né hamul nit kôkulé. Té
nôna 'k nôna siha gă sab. Té Pêr fatéliku
nă băt bă lézu wah on né : Bălă siha gă sab,
dé nga ma mîm gnèt' i yon. Té mu génă tă bi-
ti té doy bu mėti. Tă lelek nak, kélif' i prêtr
yă yep ak mag i mbôtay gă fentă dègn lézu
ndahté gnu débal ko dē gă. Té gnu èw ko, yobu
ko, té débal ko Pons-Pilat, đaraf đă. Bôbă bă
Züda, mom ku ko débal, gisé né dogal năgnu ko
dē, mu rétu té dèlo gnèt' i fukă ti halis tă kélif'
i prêtr yă ak tă mag yă, né lén : Bakar nă tă
bă ma débalé dèrèt đư đub. Wandé gnom, gnu
né : Lu mu nu sohal ? sa yon lă. Té mu
sani halis tă đăngu bă té véy : té mu dèm a
engă bopă 'm ak bum. Kélif' i prêtr yă dak đel
halis né : Daganul a bolé tă kée' đăngu bă ; ndégé
ndég' u dèrèt lă. Wandé génaw bă gnu fenté,
gnu dëndă tă tol u tabahkat, ndah gnu sùl tă
gan yă. Lôlô tah gnu tudé tol bôbalé Haseldama,
mô di, tol u dèrèt, bè ti bès u téy đilé. Bôbă
motali năgnu lă Zérémi, yonènt bă, wah on né :
Té gnu đel gnèt' i fukă ti halis, mô di ndég u
kă gnu apo té dom i Israèl apo năgnu ko ; té gnu
đoh lén, dëndă tol u tabahkat, năkă ma ko Yalla
éblé. Lézu nak tahaw tă kanam u đaraf đă, té
đaraf đă lăd ko né : Ndah yă di bûr u Yaur
gnă. Lézu né ko : Yă ko wah. Té bă ko kélif' i
prêtr yă ak mag yă dègné, tontuul dara. Bôbă Pilat
wah ko né : Dô degă séré yu đis yă gnu la dègn ?
Té tontuul ko tă bènă băt bè đaraf đă yēm lól.

Wandé tã bès bu humbã daraf dã tam' on nã ba Yalla té doh mbôtay gã kènã nit kã gnu dèng' on, mom kã gnu tã beg' on. Am on nã bôbã dak kènã nit kã gnu dèng' on, ku tur ăm doli, té tudé on nãgnu ko Barabbas. Bã gnu dadé bok, Pilat né lén : Kan ti gnom ngën begã mã bai lén ko : Barabbas, mbaté Iézu kã gnu tudé Krista ? Ndégété ham on nã ni nkagnan a tah on gnu débal ko. Bã mu tógé nak tã tōgu 'até bã, dabar ăm dã yoné tã mom né : Bul doté dara ak nit ku dub kilé : ndégété sonã nã lu baré téy tã gëntã ndagé mom. Wandé kélif' i prêtr yã ak mag yã dô mbôtay gã ndahté gnu lãd Barabbas, té bai Iézu gnu rày ko. Daraf dã nak tontu lén né : Kan ti gnâr gni ngën begã mã bai lén ko ? Gnom dak né : Barabbas. Pilat né lén : Nãkã ma dèf bok tã Iézu kã gnu tudé Krista ? Gnepã né : Nã gnu ko dad tã krua bã. Daraf dã né lén : Ti lan lã moyé ? Wandé gnom gnu doli a hãtu né : Nã gnu ko dad tã krua bã. Bã Pilat gisé nak ni dara fadatu lef, wandé ntôw lã dèf a doli, mu dèl ndoh, rahas loho yã tã kanam u mbôtay gã, né : Man milé, sèt nã tã dèrèt u nit ku dub kilé ; sën yon lã. Té mbôtay gã gep tontu né : Nã dèrèt ăm dal ti sunu kaw ak tã sunu kaw 'dom. Bôbã mu bai lén Barabbas : wandé Iézu, génaw bã mu ratahlo ko, mu débal lén ko ndah gnu dad ko tã krua bã. Bôbã solda i daraf dã dèl Iézu tã Prétuar bã, dadalé fã mom kohort bã bep, té gnu gnori ko, solal ko togu u daldé, té gnu tahagn mètèl u dék, tég ko tã kaw' bopã 'm, té dèf soñko tã

ndéydor ăm. Té gnu sukă fă kanam ăm, di ko gnâval né : Demôm, Bûr u Yaur gni. Té gnu tefli ko, dël soňko să té dūr bop' ăm. Té gé-naw bă gnu ko sébë, gnu sumi ko tōgu bă, té solal ko yëré ăm yă, té yobu ko ndaḥ gnu dad ko tă krua bă. Bă gnu géné dak, gnu tasè 'k nit wă' Sirèn, ku tudă Simoň : mom gnu dègntal ko ndaḥ mu gadu krua bă. Té gnu dikă tă béréb bă gnu tudé Golgotă, mô di béréb u Kalvêr vă. Té gnu doḥ kô nân bign bă gnu bolé 'on ak vèhtan. Té bă mu ko mosé, mu bagn a nân. Wandé génaw bă gnu ko dadé tă krua bă, gnu di kaskas ndaḥ sèdalé yëré ăm yă ; ndahté gnu motali lă gnu wah on tă yonènt bă né : Sèdalé năgnu sumă i yëré, té kaskas năgnu tă sumă mbubă. Té gnu tōg, di ko votu. Té gnu tég tă kaw 'bop' ăm mbindă mu wah lu tah gnu rëy ko né : Kilê di Iézu, Bûr u Yaur gnă. Bôbă gnu dad ak mom tă krua bă gnâr i saṭăkat : bënë tă ndéydor, ak bënë tă nṭamogn. Gnu fă rombă nak, gnu di ko sâgă, té yengal sên i bopă, té né : Èh ! yo ki di tas daňgu 'Yalla, té di ko tabaḥ ati tă gnèt' i fan : musal să bopă saḥ : ndèm dom u Yalla nga, wataḥ tă krua bă. Nônulé it lă ko kélif' i prêtr yă sébé and' ak Skrib yă ak mag yă né : Gnènèn yă lă musal, bop' ăm du ko men a musal : ndèm bûr u Israèl lă, nă wataḥ légi tă krua bă té gnu gem tă mom : vōlu nă tă Yalla : nă ko musal légi, su ko begé : ndégé wah nă né : Dom u Yalla lâ. Nônulé itam lă ko saṭăkat yă ḥas, gnom gnă gnu dad on ak mom tă krua bă. Dalé

țã ȑurom bènèl u wahtu nak i lendem ȑapã adu-
nã si sep bèl țã ȑurom gnanètèl. Té țã wal ' u
ȑurom gnanètèl u wahtu Iézu hãtu țã băt bu
kavé né : Èli, Èli, lamma sabakthani ? mô di :
Yalla man, Yalla man, lu tah nga wãtã ma ? Gnè-
nã gnã fã tahaw té déga lôlu né : Kilé dèf a ô
Èli. Té nōna 'k nōnã kènã țã gnom daw, ȑèl
poñs, fēsãl ko ak binêgr, té tég ko țã soñko, té
ȑoh kô nân. Wandé yènèn yã dèf don wah né :
Bail, nã nu gis ndem Èli dé nã dikã, di ko mu-
sal. Iézu nak hãtu ati țã băt bu kavé, té mu ȑé-
bal bakan âm. (*Filé dèf nu sukã, té ȑéki tûti.*) Té
murat u ȑangu b' aangi har țã gnâr i walã dor
țã kaw bèl țã suf, té suf si yengatu, té ȑot yã
har, té karmèl yã ubiku : té ȑop i yaram i gnã
nélav on țã dē gã, ȑéki, té gnu géné țã karmèl yã
génaw ȑéki âm, dikã țã ndèndi ȑu sèlã ȑã té
fègn țã gnu baré. Wandé Sañtürion bã ak gnã
and' on ak mom, bã gnu votô Iézu té gis suf
si yengatu ak yef yu hèv on, gnu tît lôl né :
Ti degã kilé Dom u Yalla lã on. Am on nã fã
dak ȑigèn yu baré yu sèt țã lu soré, té yu top'
on Iézu ȑogé Galilé ndah bekanëgu ko. Țã sèn
diganté am on nã Mari Madelèn, ak Mari ndéy
u Zãk ak Zozèf, ak ndéy u dom i Zébédé. Țã
ngon dak kènã nit u Arimati dikã, ku baré alal
té tudã Zozèf, mom sah talibé u Iézu lã on.
Kôku aksi fã Pilat té lãd yaram u Iézu. Bôbã
Pilat yéblé nã gnu ȑébal ko yaram vã. Té Zozèf
ȑèl yaram vã, embã ko ak malân mu sèt, té
teral ko țã karmèl âm bu ês bã mu gas on țã
ȑot. Té mu berañg ȑot vu réy țã bunt' u karmèl

bă té dèm. Am on nă fă dak Mari Madelên ak bènèn Mari gnu di tîg dublu tă karmêl bă.

Tă bès bu topă nak, mô di génaw bès u ndé-faru gă, kélif' i prêtr yă ak Farizieñ yă dadé fă Pilat né : Borom bi, fatéliku nănu né nahkat bilé wah on nă bă mu dundaté né : Génaw gnèt' i fan dé nă déki. Fafal a ébal nă gnu votu karmêl bă bël tă gnètêl u fan : ndahťé talibé 'm yă du dikă hană, té saťa ko, té wah mbôtay né : Déki nă tă gnu dē gnă. Té dum gu mud gôgulé dé nă gen a bon gu dēkă gă. Pilat né lén : Am ngên ku men a votu, dèm lén, votu lén năkă ngên hamé. Gnom dak gnu dèm, vur karmêl bă ak i votukat yă té di takă haméukay u bûr tă doť vă.

DIBÉR U PÂK BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Mark bind' on.

S. XVI. v. 1—7.

Tă damano dîdalé : Mari Madelên, ak Mari ndéy u Zâk, ak Salomé dëndă diw yu hêgn ndah gnu dèm, di diw Iézu. Té gnu dikă tă karmêl bă tă bènêl u fan i ayubès, tă lelek têt sah bă dantă bă fênké. Té gnu di aduanté né : Ana ku nu berañgal doť vă tă bunt' u karmêl bă, té bă gnu sêlé, gnu gis doť vă gnu berañgal on, ndégé réy on nă lôl. Té génaw bă gnu dugé karmêl bă, gnu gis halêl di tîg tă ndéydor, sol mbubă mu vèh, té gnu tît. Kilé né lén : Bu lén ragal, dă ngên di út Iézu wă' Nazarêt, mom bă gnu

dad on ță kua bă, déki nă, nèku fi, bérèb bă
gnu ko teral on ańgilé. Wandé dèm lèn, wah
lèn talibé 'm yă ak Pêr né : mom dé nă lèn
đitu dèm Galilé : fôfă ngèn ko gisé, năkă mu
lèn ko wahé on.

DIBÉR U KASIMODO.

Ntop' u Lévańzil bu sělă bă Zañ bind' on.

S. XX. v. 19—31.

Ţă damano dōđalé : Bă mu don gudé ță bès
bōbalé bă đitu génaw sabbat, té ubér yă teđu fu
talibé yă don dadé ndagé ragal u Yaur gnă, Iézu
dikă té tahaw ță sèn diganté té né lén : Damă
ți yèn. Té génaw bă mu wahé lôlu, mu won
lén loyo yă ak vèt gă. Talibé yă faf a banèhu
bă gnu gisé Borom bă. Bōbă mu wah lén
ati né : Damă ți yèn. Năkă ma Bay bă yoné,
nònulé it lâ lén yoné. Génaw bă mu wahé lôlu,
mu fuf lén té né lén : Nańgu lèn Nhèl mu Sělă
mă : Gnă ngèn bâl kon sèn i bakar, mbâl mă
am nă ță gnom : té gnă ngèn lén dèntă kon,
ndèntă gă am nă ță gnom. Wandé Toma, bènă
ță fukă gnă ak gnâr, mom kă gnu tudé Didim,
nèkul on ak gnom, bă Iézu gnové. Yènèn i tali-
bé yă wah năgnu ko bok né : Gis nănu Borom
bă. Wandé mom, mu né lén : Su ma gisul kon
benăben' i dad yă ță loho 'm yă, té dèfu ma
sumă bārăm ță bérèb u dad yă, té dèfu suma
loho ță vèt ăm gă, du ma gem. Té génaw du-

rom gnèt' i fan, talibé 'm yă nèk' on năgnu ati
tă bîr' ker, té Toma and' ak gnom. Iézu dikă nă,
bă buntă yă tédô sah, té mu tahaw tă sén di-
ganté té né lén : Damă ti yën. Génaw lôlu mu
né Toma : Dêfal sa bârăm filé, té gisal sumă i
loho, té indil sa loho, té dèf ko ti sumă vèt gi
té bul di gemadikat, wandé gemkat. Toma ton-
tu ko né : Sumă Borom bi, ak sumă Yallă di.
Iézu né ko : Ndégé gis nga ma, Toma, mô tah
nga gem : mur gnal nă gnă gisul té gnu gem. Iézu
dèf yènèn i kawtèf yu baré sah tă kanam u ta-
libé 'm yă, té bindu gnu lén ti tère bilé. Wan-
dé yôyilé bindă năgnu lén, ndah ngèn gem né
Iézu a di Krista bă, Dom u Yalla dă : té ndahté
su ngèn gemé, ngèn am dundă gă tă tur ăm vă.

GNÂRÈL U DIBÉR GÉNAW PÂK BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. X. v. 11—16.

Tă damano dôdalé : Iézu né Farizieñ yă : Mă
di samă bu bāh. Samă bu bāh bă dèf a dohé
bakan ăm ndagé nhar ăm yă. Wandé yôlukat bă,
ak ku dul samă, ku nhar yă lèvul, su gisé bu-
ki bu di gnow, mu bai nhar yă té daw : té bu-
ki bă fèkă nhar yă té di lén tas. Yôlukat bă dak
dèf a daw, ndégété yôlukat lă, té dara sohalu ko
tă nhar yă. Mă di samă bu bāh, té ham na
ma sumă i nhar yă, té sumă i nhar yă ham
năgnu ma. Năkă ma Bay bă hamé, nônă lâ ha-

mé it Bay bă : té mañgi tég sumă bakan ngir sumă i nhar yă. Té am nă yènèn i nhar yu bokul ti gédă gile : gnom lâ war a indi itam, té dé năgnu degă sumă băt, té dé nă mud a dèf gènă gédă ak bènă samă.

GNÈTÈL U DIBÈR GÉNÀW PÂK BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. XVI. v. 16—22.

Tă damano dôdalé : Iézu né talibé 'm yă : Ntûti, té dôtu lèn ma gis ; té ntûti ati, té dé ngèn ma gis ; ndégété dă ma dèm fă Bay bă. Gnènă tă talibé 'm yă faf aduanté né : Lôlu lu mu don li mu nŭ wah : Ntûti, té dôtu lèn ma gis ; té ntûti ati, té dé ngèn ma gis, té ndégété dă ma dèm fă Bay bă. Gnu faf a wah né : Lôlu lu mu don, li mu wah : Ntûti ? Hamu nu li mu wah. Wandé Iézu ham né beg' on năgnu ko kô lâd, té mu né lén : Ti lôlulé ngèn di út ti sên diganté ndagé wah nă : Ntûti té dôtu lèn ma gis ; té ntûti ati, té dé ngèn ma gis. Ti degă, ti degă lâ lèn di wah né : Dé ngèn doy té di dedetu, yèn, wandé adună si dé nă banèhu ; yèn dak dé ngèn yogorlu, wandé sên yogorlu gă dé nă sopaliku tă banèh. Digèn dă, bă mu dŭré, dèf a yogorlu, ndégété wahtu ăm dikă nă, wandé génaw bă mu dŭré dom, dôtul fatéliku ntono' m ndagé banèh ; ndégété nit dudu nă ti adună si.

Té yën bok, légi am ngën yogorlu gǎ dèy, wandé dé nǎ lèn gis ati té sën hol dé nǎ banèhu té kènǎ du dindi sën banèh ti yën.

GNANÈTÈL U DIBÉR GÉNAW PÂK Bǎ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlǎ bǎ Zañ bind' on.

S. XVI. v. 5—14.

Tǎ damano dōdalé : lézu né talibé 'm yǎ : Mañgé dèm tǎ kǎl ma yoné ; té kènǎ ti yën du ma lâd : Fô di dèm ? Wandé yogorlu gǎ fèsal nǎ sën hol, ndagé wah nǎ lèn yôyalé. Man dak, degǎ gǎ lâ lèn di wah . Dé nǎ lèn dèrign, su ma dèmé , ndégété su ma dèmul kon, Dalèsikat bǎ du dikǎ ti yën, wandé su ma dèmé, dé nǎ ko yoné ti yën. Té bu diké, dé nǎ èy adunǎ si ti bakar, ak ti ndubay, ak ti até : ti bakar nām, ndégété gemu gnu ti man ; ti ndubay nak, ndégété dǎ ma dèm fǎ Bay bǎ, té dōtu lèn ma gis ; ti até dak, ndégété até nǎgnu dèk kélif' u adunǎ silé. Dēs nǎ lu baré lâ ma lèn sohlǎ wah ; wandé sagnu lèn kō gadu légi. Génaw bǎ mômulé Nhèl u degǎ gǎ di diké dak, dé nǎ lèn dēmantal degǎ gu nèk. Ndégé mom du wah ti bop' ăm, wandé lu mu degǎ lep lâ di wah, té lu war a dikǎ lâ lèn di yégal. Mom dé nǎ ma magal ; ndégété ti sumǎ bos lâ nañgu, té di lèn ko yégal.

DUROMÈL U DIBÉR GÉNAW PÂK BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. XVI. v. 23—30.

Tă damano dōḍalé : lézu né talibé 'm yă : Ți degă, Ți degă lâ lën di wah : Su ngën lâḍ kon lef sumă Bay Ți sumă tur, dé nă lën ko may. Bè téy lâḍu lën dara Ți sumă tur. Lâḍ lën, té dé ngën nañgu, ndahté sën baneh di măt. Wah nă lën yôyulé Ți i lëbātu. Wahtu vă dëf a dikă, bô dōtu ma lën wah Ți i lëbātu, wandé dé nă lën yéglé tă sumă Bay ak wah yu fëgn. Tă bès bôbă dé ngën lâḍ Ți sumă tur ; té wahu ma lën né man, dé nă dagân Bay bă ndagé yën ; ndégé-té Bay bă, mom sah a lën sopă, ndégé yën sopă ngën ma té gem ngën né fă Yalla lâ ḍogé. Ḍogé nă fă Bay bă, té dikă nă Ți adună si ; dă ma bai ati adună si té dëm fă Bay bă. Talibé 'm yă né ko : Yăñgi wah légi Ți wah yu fëgn té wahu la vënë lëbātu ; légi ham nănu né ham nga lu nek, té soḥlau la gnu lâḍ la ; lilê tah nu gem né fă Yalla nga ḍogé.

FÊT U YÉKATIKU 'G SUNU BOROM.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Mark bind' on.

S. XVI. v. 14—20.

Tă damano dōḍalé : Bă fukă gnă ak bënë don

denô ndah lèkă, Iézu fègn lén, té mu gedă lén
tă sên ngemadi gă ak sên deheray u hol : ndé-
gété gemu gnu gnă ko gis on gënaw bă mu dé-
kê. Té mu né lén : Dêm lén ti adună si sep,
wâré lén Lévañzil bă mbindêf mu nèk. Ku ko
gem té gnu batizé ko, dé nă muț : wandé ku
gemul, dé năgnu ko alak. Kawtêf nak yu di to-
pă gnu gem gnă gnuñgilé : Ti sumă tur lă gnu
di dahă séytăné yă ; wah lakă yu ês : dël i dân :
té su gnu nănê lef lu men a rây nit, du lén togn :
tă kaw' đarak yă lă gnu di tég sên i loho té dé
năgnu vér. Té Borom bă, Iézu, gënaw bă mu
lén adô, yékatiku nă tă asaman té di tög tă ndéy-
dor u Yalla. Gnom nak gnu di dêm, wâré fu
nèk, té Borom bă đêf don ligéy ak gnom té de-
heral sên wâré ak kawtêf yu ti top' on.

DIBÉR DĂ TĂ LOKTÂF U YÉKATIKU GĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Zañ bind' on.

S. XV. v. 26—27. S. XVI. v. 1—4.

Tă đamano đôđalé : Iézu né talibé 'm yă : Bu
Dălësikat bă ma di lén yoné fă Bay bă di diké,
mô di Nhêl u degă gă té di dogé fă Bay bă,
mom dé nă séré ti man ; té yên it dé ngên séré
ti man, ndégété andă ngên ak man lă dalé tă
ndorté lă. Wah nă lén yôyalé, ndahté du lén
făkătalú. Dé năgnu lén dahă tă sinagôg yă ; wah-
tu vă đêf a dikă, bôbă nit, ku nèk ku lén rây
dé nă đortu né đêf a dagu Yalla ; té dé năgnu

lën dëf yôyulé, ndégé hamu gnu Bay bă, hamu gnu ma it. Wandé wah nâ lën yòyalé, ndahtë bu sën wahtu diké, ngën fatéliku né mâ lën ko wah.

DIBÉR U PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Zañ bind' on.

S. XIV. v.23—31.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Su ma kënë sopé, dé nă motali sumă băt, té sumă Bay dé nă ko sopă, té dé nănu dikă fă mom, té dal fă mom. Su ma kënë sopulé, du motali sumă băt. Té băt bă ngën dégă, du sumă bos, wandé mô di bu kăl ma yoné, Bay bă. Yôyalé lâ lën wah, bă ma dëké fi yën. Wandé Dălësikat bă, Nhël mu Sëlă mă sumă Bay di yoné ti sumă tur, mom dé nă lën dëmantal lu nèk té di lën fatélikulo lu ma lën wah on lep. Damă lâ lën bai, damă lâ lën may ; wandé man du ma lën may năkă adună si mayé. Bu sën hol yogorlu té tit. Dégă ngën né man, wah nâ lën : Dă ma dëm, té dă ma dikă ti yën. Su ngën ma sop' on, konté dé ngën banëhu nâm, ndégé dă mă dëm fă Bay bă ; ndégé Bay bă ma sut. Té légi wah nâ lën ko bă mu amangulé ; ndahtë, bu amé, ngën gem. Dātu ma adu lu baré ak yën ; ndégé kélif' u adună si dëf a dikă, té amul dara ti man, wandé ndaht adună si ham ni sopă nâ Bay bă, té năkă mă Bay ba ébalé, nônu lâ dëf.

TĂ DIBÉR U TRINITÉ BU SÈLA SÈLĂ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. XXVIII v. 18—20.

Tă damano dōḍalé : Iézu né talibé 'm yă : Doh năgnu mă sagnsagn bu nèk tă asaman ak ti suf. Dèm lèn bok, dëmantal lèn hêt yă yep : batizé lèn ti tur u Bay, ak Dom, ak Nhèl mu Sèlă mă : dëmantal lèn gnô votu yă mă lèn yéblé yep. Té mañgi and' ak yèn ber bu sèt bè bă adună si tuké.

BÈNÈL U DIBÉR GÉNAW PAÑTĂKOT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. VI. v. 36—42.

Tă damano dōḍalé : Iézu né talibé 'm yă : Nă ngèn di borom yérmandé năkă sèn Bay dê borom yérmandé. Bu lèn até, té du gnu lèn até : bu lèn èy kènă, té du gnu lèn èy. Bâl lèn, té dé năgnu lèn bâl. May lèn té dé năgnu lèn may : dé năgnu may ti sèn denă nătu bu bâḥ, bu gnu nekes, bu gnu yeñgal té fêsal ko bè mu turu. Ndagé nătu bă ngèn nătă kon, mom saḥsaḥ lâ gnu lèn nătal. Wandé waḥ nă lèn itam niralé : Ndaḥ silmaḥă men a guñgé silmaḥă ? Ndaḥ du gnu dânu gnom gnâr tă nkan mă ? Talibé bă du

sut dëmantalkat ăm : wandé ku nèk dé nă măt, su nèké năkă dëmantalkat ăm. Lu tah dak nga sêt gnah bă tă sa bet u mbokă, wandé gandă bu nèkă ți sa bet bi sêtu la ko ? Mbaté năkă nga mené wah sa mbokă : mbokă bi, bai ma ma dindi gnah bi ți sa bet té yo sah gisu la gandă bi ți sa bet ? Năfêhă bi, dekal a dindi gandă bi ți sa bet ; té bôbă dé nga gis năkă nga dindê gnah ți sa bet u mbokă.

TĂ FÊT U YARAM U IÉZU-KRISTA.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bu Zañ bind' on.

S. VI. 56—59.

Tă damano dōdalê : Iézu wah ntagn i yaur gnă né : Sumă yapă vi ți degă gnam lă, té sumă dèrèt di ți degă nân lă ; ku lèkă sumă yapă, té nân sumă dèrèt, mô dēki ți man, té mâ dēki tă mom. Năkă ma Bay bu di dundă yoně, té man dundă nă ndagé Bay bă : nônu it kul ma lèkă mom it dé nă dundă ndagé man. Mô di mburu mu wață tă asaman, du năkă mannă mă sên i măm don lèkă té dē năgnu. Ku lèkă mburu milé dé nă dundă bè mos.

DIBÉR DĂ TĂ LOKTÂF U YARAM U IÉZU-KRISTA.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Liuk bind' on.

S. XIV. 16—24.

Tă damano dōdalé : Iézu wah Fariziên yă lëbātu vilé né : Bănă nit défaral nă rēr bu réy,

té ô nă nit gnu baré. Té ță wahtu' rêr vă mu yoné
bekanég ăm bă ndaḥ waḥ gnă mu ô on nă gnu
gnow, ndagé défétal năgnu dĕk yef yă yep. Té
gnu dorandô tâfantu gnom gnep. Bènel bă né
ko : Dëndă na ma ker u ală, té soḥlă nă génă
té gis ko : gnân nă la nga tâfandulo ma. Té gnâ-
rêl bă né : Dëndă na ma fuk' i nak, té maṅga
dēm a dēm lén : gnân nă la nga tâfandulo ma.
Té bènèn bă né : Dêl nă đabar, té lolô ma tērē
dikă. Té bekanég bă dēlu, nétali yôyulé borom
ăm. Bôbă borom' ker mēr, né bekanég ăm bă :
Gaval a génă ță pēntă yă ak mbèdă i dekă bi :
té dugalal filé miskin yă, ak silmaḥă yă, ak soḥă'
tañkă yă. Té bekanég bă né : Borom bi, dēf nă-
gnu năkă nga yéblē, té bérēb dēs ati nă. Té bo-
rom bă né bekanég bă : Dēmal ță yon yă, ak ță
gnak yă : té dēgnal nit gnu dug ndaḥ sumă ker
fēs. Wandé dă ma lén waḥ né, kēnă ță nit gnă
gnu ô on du mos sumă rêr.

GNÈTÈL U DIBÈR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sělă bă Liik bind' on.

S. XV. v. 1—10.

Ţă đamano đôđalé : Publikēñ yă ak bakarkat
yă dēf don dēgēgn Iézu ndaḥ gnu dēglu ko. Té
Fariziēñ yă ak Skrib yă gnurōmtu né : Kilé dēf
a naṅgu bakarkat yă, té lēk' ak gnom. Té mu
waḥ lén lēbātu vilé né : Kan nit ți yēn, su amé
tēmēr i nḥar té rēralé ță bēnă, bagn a bai đu-

rom gnanèt fukă yă ak ðurom gnanèt ță mandiņg
mă, té dêm fă bu rër on, bè mu fêkă ko?
Té génaw bă mu ko fêké mu banèhu té tэг ko
ță mbag ăm yă : té mu gnow ker ăm, ô harit
ăm yă ak dekâlê 'm yă, né lén : Banèhu lén
ak man, ndagé fêkă na ma sumă nhar mă rër
on. Dă ma lén wah ni, nônulé lă banèh di am
ță asaman ndagé bènă bakarkat bu di tub, dé
nă epă banèh bă gnu am ță ðurom gnanèt fuk'
ak ðurom gnanèt i gnu ðub gnu sohlaul a tub.
Mbă ana ðigèn ðu am fuk' i drakm, su rëralé
bènă drakm, bagn a tâl nîtu, té bub ker gă, té
ût ak farlu, bè mu for ko? Té génaw bă mu
ko foré, mu ô harit ăm yă ak dekâlê 'm yă,
né : Banèhu lén ak man, ndagé for na ma
drakm dă rër on. Dă ma lén wah né nōnu ba-
nèh dé nă am fă malăkă i Yalla ță bènă bakar-
kat bu di tub.

GNANÈTÈL U DIBÉR GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Liik bind' on.

S. V. v. 1—11.

Ţă ðamano ðôðalé : Bă ntagn yă dawsé fă
lézu ndah gnu dégă bât u Yalla té mom sah ta-
haw ță vèt u dég u Zénézarèt, mu gis gnâr i
gâl di tahaw fă dég gă : wandé napăkat yă wat'
on năgnu, té rahas mbâl yă. Génaw bă mu du-
gé nak bènă gâl gă Simoñ mom on mu lăd ko
né mu randu fă suf să tûti. Té mu tög ță gâl

gă di dëmantal ntagn yă. Bă mu nopê wah nak, mu né Simoñ : Yobul tă kaw, té sani lën sën i mbâl ndah dapă. Té Simoñ tontu ko né : Sañgă bi, ligéy nănu tă gudi gă gep, té dapu nu dara : wandé ndagé sa bât lâ sani mbâl mi. Té génaw bă gnu ko dèfé, gnu dapă dën yu baré a baré, bè sën mbâl hotiku. Té gnu ô tă sën i andă gnă nek' on tă gènèn gâl, ndah gnu gnow té di-mali lën. Té gnu gnow, té gnu fësäl gnâr i gâl bè gnu hav a sùh. Génaw bă ko Simoñ Për gisê, mu sukă tă ùm i Iézu, né : Randul fi man ndagé nit ki di bakarkat lâ, Borom bi. Ndégété ntît gu réy wur on nă ko ak gnu and' on ak mom gnom gnep, ndagé ndap' u dën yă gnu dap' on. Nônu itam Zâk ak Zăñ, dom i Zébédé, gnu don andâlê i Simoñ. Té Iézu né Simoñ : Bulu ragal, li dalé fi téy dé nga dapă i nit. Té gnu indi gâl yă tă suf, bai yep té topă ko.

DUROMÈL U DIBÉR GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. V. v. 20—24.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Su sën ndubay sutulé ndubay u Skrîb yă ak Fariziên yă, du lën dug réu 'm asaman. Dégă ngën né wah năgnu măm yă né : Dô rêy : té ku di rêy, dé nă măt a dân tă até bă. Man nak mañgi lën wah né : ku nek ku mër ti mbok' ăm, dé nă măt a dân tă até bă. Wandé ku wah

mbok' ăm, raka bi, dé nă măt a dân ẵ mpentă
mă. Té ku wah mbok' ăm, dof bi, dé nă măt
a dân ẵ safara 's ẵw lă. Sô đébalé. bok sa
maé ẵ lotel bă, té nga fatéliku fă ni sa mbokă
amlé nă lef ak yo : bail fôfă sa maé ẵ kanam
u lotel bă, té demal deka marlé ak sa mbokă :
té bôbă dé ngă gnow di đébal sa maé.

DUROM BÈNÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Mark bind' on.

S. VIII. v. 1—9.

ẵ damano đôđalé : Bă ntagn mu baré andé
'k Iézu té amu gnu on lu gnu lèkă, mu ô tali-
bé 'm yă né lén : Yerem nă ntagn mi ; ndagé
gnuñgi đéki ak man gnèt' i fan té amu gnu lu
gnu lèkă : té su ma lén baê gnu dem ẵ sên ker
té lèku gnu, dé năgnu hem ẵ yon vă ; ndégété
gnênă gni ẵ gnom đogé năgnu ẵ lu soré. Té
talibé 'm yă tontu ko né : Fan lă gnu men a
đélé mburu ndah sùral lén filé ẵ mandiñg mi?
Té mu lâđ lén né : Gnâta i mburu ngên am?
Gnu né : Durom gnâr. Té mu yéblé ntagn mă
năgnu tôg ẵ suf. Té mu đel durom gnâr i
mburu yă, gerem Yalla, damă lén, té đoh lén
talibé 'm yă ndah gnu sédalé lén té gnu sédalé
lén ntagn mă. Té am on năgnu lef ẵ dên yu
tût yă : té mu barkel lén ; té yéblé năgnu lén
sédalé. Té gnu lèkă, té gnu sùr, té gnu đel lu
dès on ẵ damit yă durom gnâr i sêndel. Gnu lèk'

on hav on năgnô day năkă gnanet i duné té mu
géné lén.

DUROM GNÂRÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. VII. v. 15—21.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă :
Votu lén yonènt yu năfêhă yu di gnow ti yèn ak
i yèré i nhar, wandé tă bîr gnô di buki yu di
lél. Dé ngên lén ham tă sên i dom. Ndah dé
năgnu visat i tég' i bign tă tahas yă, mba i bot
tă homhom yă. Nônulé garap gu bâh gu nèk
dêf a mégn dom yu bâh : garap gu bon dak dêf
a mégn dom yu bon. Garap gu bâh menul a
mégn dom yu bon : garap gu bon itam menul
a mégn dom yu bâh. Garap gu nèk gu mégnul
dom bu bâh dé năgnu ko dog té sanr ko tă
safară să. Mô tah dé ngên lén ham tă sên i dom.
Du nit ku nèk ku wah fi man né : Borom bi!
Borom bi! dé nă dug réu 'm asaman : wandé
ku dêf lă sumă Bay bi ti asaman begă, môm
dé nă dug réu 'm asaman.

DUROM GNÈTÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Liik bind' on.

S. XVI. v. 1—9.

Tă damano dōdalé : Iézu wah talibé 'm yă lă-

bātu vilé né : Am on nă nit ku baré alal, ku am on ndaurin : té duralé năgnu ko fă mom năkă su sañk' on alal ăm yă. Té mu ô ko té né ko : Lu tah ma dégă lilé ti yo? Won ma năkă nga dauriné sumă i alal : ndagé dôtô men a daurin. Ndaurin dă dak né ti hol ăm : năkă ma dèf, ndagé sumă sañgă dé nă dindi ndaurin gi fi man? Menu ma gas, rus na ma èlwân. Ham nă lu ma di dèf, ndahté, génaw bă gnu ma dindê ti ndaurin gi, gnu nañgu ma tă sên i ker. Mô tah génaw bă mu ôé lèbkat i sañg' ăm, bēna 'k bēnă, mu wah bēnèl bă : Lô lèb sumă sañgă? Té mom dak né : Témër i fahă i diu. Té mu né ko : Am sa tēré : té gaval a tōg, bindal durom fukă. Génaw lôlu mu né bēnēn : Yo dak lô lèb? Mu né : Témër i nătu 'b fromăñ. Mu né ko : Am sa i tēré, té bindal durom gnètă fukă. Té sañgă bă năw nă ndaurin du bon di ndagé tēylu on nă : ndagé dom i adună silé gnô gen a tēylu dom i lēr gi ti sên ngirté. Té măn̄gi lēn wah né : Sakă lēn i harit tă sên halis u bakar, ndahté su ngēn lorô, gnu nañgu lēn tă bērkélé yu dul dēh yă.

DUROM GNANÈTÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sělă bă Liik bind' on.

S. XIX. v. 41—47.

Tă damano dōdalé : Bă Iézu dégégné Zérūsalem, té gis dekă bă, mu dōy tă kaw ăm né :

Sô ham on yo it, ti sa bès bilé nâm, yef yu la men a may damă, wandé légi nebu năgnu ti sa i bet. Ndagé bès yă dé năgnu dikă ti yo : té sa i mbagn dé năgnu la vur ak tată, té dé năgnu la vur : té dé năgnu la hatal fôfu nèk : té dé năgnu la teral ti suf, ak sa i dom, gnu nèk' ak yo, té du gnu bai ti yo dot tă kaw' dot : ndagé hamu la on damano dă gnu la sêtsi. Té mu dug daŋgu bă, di dor a géné gnu don dăy tă bir ăm té di dëndă, né lén : Bindă năgnu : Sumă ker ker u gnân' Yalla lă. Yën dak dëf ngën ko kamb' u sațakat yă. Té mu don dëmantalé bès bu nèk tă daŋgu bă.

FUKÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Lük bind' on.

S. XVIII. v. 9—14.

Tă damano dōdalé : lézu adu nă gnênă i nit, gnu vōlu on sên i bopă năkă su gnu dubé, té dëpi yênên yă, té mu wah lén niralé vilé né : Gnâr i nit yëg on năgnu tă daŋgu bă di gnân Yalla : kênă kă Fariziên lă on, té kênên kă Püblikên. Farisiên bă taḥaw, di gnân Yalla yôyilé ti bop' ăm né : Yalla di, gerem nâ la, ndagé mèlu ma năkă yênên i nit gnă : năkă lélkat yă, ak tognkat yă, ak dâlokat yă : mbă năkă Püblikên bilé itam. Dă ma ôr gnâr i yon ti ayubès : dă ma sarah fukèl u lu ma mom lep. Té Püblikên bă taḥaw tă lu soré, begul sah a yékati bet ăm yă

țã kaw ' asaman : wandé mu het den' ăm dă,
né : Yalla di, yerem ma, man bakarkat bi. Dă
ma lën wah né, kilé wată nă țã ker ăm té
dub on nă, wandé du kalé; ndagé ku nêk ku
di yékati bop' ăm dé năgnu ko toroḥal; té ku di
toroḥal bop' ăm, dé năgnu ko yékati.

FUKÈL U DIBÉR AK BÈNĂ GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Mark bind' on.

S. VII. v. 31—36.

Țã damano dōḍalé : Iézu gênă vèt i Tîr, romb ă
țã Sidoñ, dikă țã gét u Galilé țã bîr réu 'm Dé-
kapôl. Té gnu yob ko nit ku teh on té lû : té
gnu dagân ko ndaḥ mu tég ko loḥo m' lă. Té
mu ḍel ko țã ntagn mă, téval ko țã mpèt, dèf bâ-
ram ăm bă țã nop' ăm yă, té gênaw bă mu te-
flê, mu lâl lamign ăm : té mu tèn țã kaw asa-
man, bini té né ko ; Èffêta, mô di : ubikul.
Té nôna ak nônă nop' ăm yă ubiku, té laḥas u
lamign ăm tékiku, té mu adu bu ḍeka ḍekă. Té
mu ébal lén bu gnu ko wah kènă. Wandé nă-
kă mu lén ko gen a ébalé, mô taḥ gnô gen kô
sival : té mô taḥ gnô gen a ḍomi né : Dèf nă
lu nêk bu bâḥ : dégălo nă gnu teh gnă, té di
wahlo gnu lû gnă.

FUKÈL U DIBER AK GNÂR GÉNAW PAŃTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. X. v. 23—37.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Mûr baré nă tă bet yă di gis li ngën gis. Ndagé dă ma lën wah né dōp i yonènt ak i bûr beg' on năgnu gis li ngën gis té gisu gnu ko, té dégă li ngën dégă té dégu gnu ko. Té bènă borom 'hamham tă yon v' aŋgi dōg ndah fir ko, té né : Saŋgă bi, lu ma war a dèf bè ma am dundă gu dul dèh gă ? Wandé mom, mu né ko : Lu gnu bindă tă yon vă ? năkă nga daŋgé ? Mu tontu né : Dé nga sopă Borom bă sa Yalla ti sa hol bep, ak ti sa fit vep, ak ti sa i dolé yep, ak ti sa nhèl mep : ak sa morom năkă sa bopă. Té mu né ko : Tontu nga bu dèkă : Dèfal lôlu, té dé nga dundă. Mom dak beg' on n'ă dubal bop' ăm, té mu né Iézu : Té kan a di sumă morom ? Iézu dak adu né : Kènă nit wat' on nă tă Zérûsalèm dèm Zérîko, té mu tabi tă loho i satăkat yu ko gnori ; té génaw bă gnu ko damé i damdam, gnu bai ko mël năkă ku hav a dè té gnu véy. Fèkă nă dak bènă Prêtr wață tă yon vōvălé ; té bă mu ko gisé, mu véy. Nōnu it bènă Lévit, bă mu dēgégne béréb bă, té gis ko, mu véy. Wandé bènă Samaritēn bu don tuki dikă fă mom, té, bă mu ko gisé, yerem ko. Té mu dēgégne ko, takă damdam ăm yă, tur tă diu ak bign té mu tég ko tă kaw' varah ăm, yobu ko

țã nég u gan yã, té topato ko. Té țã bès bu țã top' on, mu indi gnâr i denié, té may lén borom ' nég bã, té né : Topato ko, té lô sañkã té epã lilé, mã la ko di fèy bu ma gñubé. Kan ți gñetà yôyilé nga défé né mô di morom u ku tabi on țã loho i sațakat yã? Mom dak né : Ku dèf on yèrmandè 'k mom. Té Iézu né ko : Dèmal, té yo it, dèfal nônu.

FUKÈL U DIBÉR AK GNÈTĂ GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Liik bind' on.

S. XVII. v. 11—19.

Țã damano dōdalé : Bă Iézu dèmé Zérusalèm, mu tohu țã dig' u Samari ak Galilé. Té bã mu dugé bènă dekă, fuk' i nit yu amé er gatandu ko, té gnu di tahaw țã lu soré : té gnu yékati sèn băt né : Iézu sañgă bi, yerem nu. Bă mu lén gisé, mu né : Dèm lèn, won lèn sèn bopă prètr yã. Té fèkă nă bã gnu dèmé, gnu vér bè sèt. Bènă țã gnom dak, bã mu gisé ni vér nă bè sèt, mu dèlu, di magal Yalla ți băt bu kavé, té mu sudot kanam ăm țã tank' ăm yã, di gerem : té kôku Samaritèñ lă on. Iézu dak ton-tu né : Ndaḥ du fukă vér bè sèt ? Té ɖurom gnanènt gnă ana gnu? Fèku gnu kènă ku dèlu, té di ɖébal Yalla térangă, lul doḥandèm bilé. Té mu né ko : Ȭogal, dèmal : ndégé sa ngem a la musal.

FUKEL U DIBÉR AK GNANÈT GÉNAW PAÑTĀKÔT BĀ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă' bă Matie bind' on.

S. VI, v. 24—33.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Kè-nă du men a dāmu guār i borom : ndégé mbă-té dé nă sib bènă bă, té sopă bènèn bă : mbăté dé nă surgau bènă bă té dēpi bènèn bă. Du lēn men a damu Yalla, té damuâlé mammon. Mô tah dă ma lēn wah né, bu lēn dāhlé ndagé sēn dund' u bakan tu lu ngēn di lēkă, mbaté sēn yaram tu lu ngēn di sol. Ndah dund' u bakan genul gnam vă : té yaram vă genul ntañgay lă? Sēt lēn mpiṭ' i asaman, diu gnu, té gōbu gnu, té dadaléu gnu tă i sahă, té sēn Bay bi ti asa-man a lēn dundal. Ndah yēn genu lēn yōyalé bu bāh? Kan ti yēn dak, lă mu halaté halât, men a doli tă guday ăm bènă hasab? Té lu ngēn di diāhlé tă ntañgay lă? Sēt lēn vèhvèh i ală bă, năkă gnu magé, té ligèyu gnu té etu gnu. Wandé dă ma lēn wah né Salomoñ mom sah tă ngañgor ăm lă lep, sânguul on năkă bènă tă gnom. Ndégēm Yalla dēf a sângă nônu dak gnah u ală mu tahaw téy, té gnu sani ko elek tă safară : năkă mu ko gené dēf ti yēn, gnu nēw gem gni? Bu lēn diāhlé bok, né : Lu nu di lēkă, mbă lu nu di nân, mbă lu nu di sângă? Ndagé yef yōyulé yep hēt a lēn út. Ndagé sēn Bay ham nă ni sohla ngēn yōyalé yep. Mô tah dekă lēn a út réu 'm Yalla ak ndubay ăm, té dé năgnu lēn doli yef yōyalé yep.

FUKÈL U DIBÉR AK ȢUROM GÉNAW PAŢŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. VII. v. 11—16.

Ȣă Ȣamano ȢôȢalé : lézu dêm nă Ȣă dekā bu tudă Naim : té talibé 'm yă dêm năgnu ak mom and' ak ntagn mu baré. Bă mu Ȣégégne dak bunt' i dekā bă, gnuñgă yobu niu, Ȣenă dom Ȣâl Ȣi ndéy ăm : té Ȣilé Ȣagă lă on : té Ȣop i tagn i dekā bă and' on ak mom. Bă ko Borom bă gisé, yérmandé yeñgal hol ăm, té mu né ko : Bulu Ȣoy. Té mu aksi, lâl tadă gă. (Gnu ko yobu on dak taḥaw.) Té mu né : Ndaw li, mañgi la wah, Ȣogal. Té ku Ȣe on Ȣog tōg, té Ȣop a wah. Té mu Ȣoh ko ndéy ăm. Wandé ragal Ȣapă nă lén gnom gnep, té gnu magal Yalla né : Yonént bu réy fégn nă Ȣi sunu Ȣiganté : té Yalla sêtsi nă mbôtay ăm gă.

FUKÈL U DIBÉR AK ȢUROM BÈNĂ GÉNAW PAŢŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. XIV. v. 1—11.

Ȣă Ȣamano ȢôȢalé : Génaw bă lézu Ȣugé ker u bènă kélif' u Fariziên yă Ȣă sabbat ndaḥ lèkā mburu, gnom it gnu sêtlu ko. Té bènă nit ku ni-

vat aṅgi nèkă ță kanam ăm. Té Iézu tontu borom' hamham yă ți you ak Fariziên yă né : Ndah véral ță sabbat dagan nă ? Wandé gnom gnu né țin. Mom nak ɖapă ko, faɖ ko té géné ko. Té mu tontu lén né : Kan țin yën, su mbâm ăm mbă nag ăm danô ță tên, du ko ță géné nôna' k nôna ță bès u sabbat ? Té menu gnu kô tontu țin yôyilé. Wandé mu wah gnă gnu ô on lëbātu, bă mu sèté năkă gnu tané bërèb yu ɖitu yă, né lén : Su gnu la ôé ță ntët lă, bulu tög ță bërèb bu ɖitu bă, ndagé ô năgnu hana kènă ku lă epă térangă té ku la ô yo 'k mom dé nă dikă di la wah né : Abal kilé bërèb : té bôbă dé nga dor a rus té am bërèb bu muɖ bă. Wandé su gnu la ôé, dèmal, tögäl ță bërèb bu muɖ bă : ndahté bu ku la ô diké, mu wah la : Sumă way, yëgal ță kaw. Bôbă dé ngă am térangă ță kanam u gnu denu ak yo, ndagé ku nèk ku di yékati bop' ăm, dé năgnu ko toroḥal, té ku di toroḥal bop' ăm, dé năgnu ko yékati.

FUKÈL U DIBÉR AK ɖUROM GNÂR GÉNAW PAŃTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. XXII. v. 35—46.

Ță ɖamano ɖôɖalé : Fariziên yă agsi fă Iézu té bènă ță gnom, ɖamantalkat u yon, lâɖ ko ndah fir ko né : Saṅgă bi, ban yéblé a gen a réy țin yon ? Iézu né ko : Dé nga sopă Borom bă sa Yalla țin sa ḥol bep, ak țin sa fit vep, ak

ti sa nhèl mep. Mô di yéblé bu gen a réy té di dîtu. Gnârèl bă dak niro nă ak mom : Dé ngă sopă sa morom năkă sa bopă. Tă gnâr i yéblé yôyilé yon vă vep tă lă nêkă ak yonènt yă. Năkă Farizièn yă dadë nak, Iézu lâđ lén né : Lu ngên di hălât tă Krista bă ? dom u kan u lă ? Gnu né ko : Dom u David. Mu né lén : Năkă ko David tudé bok Borom tă Nhèl né : Borom bă wah nă sumă Borom né : tògal ti sumă ndéydor, bè ma dèf sa i bagn sa degel u tankă ? Ndégèm David tudé nă ko Borom, năkă mu nêké dom ăm. Té kènă menu kô tontu bènă băt : té kènă gnè-méatu kô lâđ lef génaw bès bôbalé.

FUKÈL U DIBÉR AK ĐUROM GNÈTĂ GÉNAW PAŢTĂKOT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind' on.

S. IX. v.1—8.

Tă damano dōđalé : Iézu dug gâl, té dikă tă dek' ăm. Té gnuñgi ko yob nit ku lafagn, ku tedă tă lal. Té bă Iézu gisé sên ngem, mu né lafagn bă : Yâkaral dom di, bâl năgnu la sa i bakar. Té gnènă gnă tă Skrib yă wah ti sên hol : Kilé dèf a sâgă Yalla. Té bă Iézu gisé sên i hălât, mu né : Lu ngên di hălât lu bon tă sên i hol ? Ana lu di gen a yombă wah : Bâl năgnu la sa i bakar : mbă wah : Dogal té dohal. Ndahté ngên ham dak ni Dom u nit am nă sagnsagn ti suf di bâl bakar yă, (bôbă mu né lafagn bă) : dogal, fabal sa lal, té dèmal tă sa ker.

Té mu dog, té gnubi ker ăm. Bă ko ntagn yă gisé dak gnu ragal, té magal Yalla, ku may nit gni sagnsagn bu ni mël.

FUKÈL U DIBÉR AK ĐUROM GNANÈT GÉNAW PAŢŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lëvañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. XXII. v.1—14.

Tă damano dōdalé : Iézu adu nă kélif' i prêtr yă ak Fariziên yă tă i lëbatu né : Réu 'm asaman dëf a mël năkă nit ku bûr té dëf ntët u Dom ăm. Té mu yoné bekanég ăm yă di dëli gnă gnu ô on tă ntët lă, té gnu bagn a gnow. Mu yoné ati yènèn i bekanég, né : Wah lén gnă ma ô on : Mañgi dëfétal na ma sumă agn bă, rëy năgnu sumă i nag, ak mpită yă, té dëfar năgnu yef yă yep : kai lén tă ntët lă. Gnom dak tayi tă : té gnu dëm, bënë tă ker u al' ăm, bènèn tă ndây ăm : gnu tă dës dak dapă bekanég ăm yă, fësäl lén ak i ntorohé té rëy lén. Bă ko bûr bă dëgé dak, mu mër té mu yoné hâré ăm yă, tas rëykat i nit yôyalé, té tâl sën dekă. Bôbă mu né bekanég ăm yă : Dëfétal năgnu ntët lă dëy, wandé dombă nă gnă ma ô on. Dëm lén bok tă bop' i yon yă, té gnă ngën fëkă gnom gnep, ô lén gnu tă ntët lă. Té bekanég ăm yă gënë tă yon yă, di dadalé gnă gnu fëkă gnep, gnu bäh gnă ak gnu bon gnă : té nég u ntët lă fës ak gnu don denu gnă. Bûr bă dak hâraf ndah mu gis gnu don denu, té mu gis fă nit ku solul

yëré i ntët lä. Té mu né ko : Sumă way, năkă nga dugé filé té solu la yëré i ntët lä ? Wandé mu né tël. Bôbă bür né bekanég yă : Èw lën loho 'm yă ak tanka 'm yă, té sani lën ko tă lendem i biti : fôfă lä doy di ăm ak i rakakaki i begn. Ndagé gnă gnu ô baré năgnu, wandé gnă gnu tană néw năgnu.

GNÂR FUKÈL U DIBÉR GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Zañ bind' on.

S. IV. v.46—53.

Tă damano dödälé : Am on nă bënë kélifă ku dom ăm dă op' on tă Kafarnaum. Kilé bă mu dégé ni Iézu dikă nă tuké Züde u Galilé, mu dëm fă mom, té di ko gnân ndah mu waťa, té fađ dom ăm dă : ndagé dor on n'â dë. Iézu né ko bok : Su ngën gisulé i mandargă ak i kaw-tëf, du lën gem. Kélifă gă né ko : Borom bi, waťal bălă sumă dom dëé. Iézu né ko : Dëmal sa dom dëf a dundă. Nit kôku gem tă wať dă ko Iézu wať on, té dëm. Bă mu waťé dak, bekanég ăm yă gatandu ko, té yégal ko ni dom ăm dëf a dundă. Mu lăđ lën bok waťtu vă mu gené. Té gnu né ko : Dëmbă fëbr bă bai nă ko tă đurom gnâr i waťtu. Bay bă faf a ăm né, tă waťtu vövă lä on, bă ko Iézu wať on né : Sa dom dëf a dundă : té mu gem, mom ak ker ăm gă gep.

GNÂR FUKÈL U DIBÉR AK BÈNĂ GÉNAW PAŢĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. XVIII. v.23—35.

Tă damano dōḍalé : Iézu né talibé 'm yă lē-
batu vilé : Niralé năgnu ngûr u asaman ak bûr
bu begă até bekanég ăm yă. Té bă mu doré até
téval năgnu fă mom kênă ku ko leb on fuk' i ḍu-
né i talañ. Wandé bă mu amulé lu mu ko fèy,
borom ăm bă yéblé nă gnu ḍây ko ak ḍabar ăm ḍă
ak dom ăm yă ak yef yă mu mom yep, ndaḥté
gnu fèy ko. Bekanég bilé dak sukă, dagân ko
né : Mugnal ți man té dé nă la fèy lep. Borom u
bekanég bilé yerem ko dak, bai ko té bâl ko bor
bă bep. Bekanég bilé nak génă, fêkă bènă tă be-
kanégâlé ăm yă ku ko lèb on témër i denié, té
mu ḍapă ko, ḥetă ko né : Fèyal lô lèb. Té
bekanégâlé 'm bă suk, dagân ko né : Mugnal ți
man té dé nă la fèy lep. Mom dak bagn. Wandé
mu ḍèm, té yoné ko tă kaso bă, bël mu fèy
bor bă. Bekanégâlé 'm yă dak, bă gnu gisé lu ḥèv
on, gnu yogorlu löl, té gnow, té nétali borom
ăm yef yă ḥev on yep. Bôbă borom ăm ô ko
né ko : Bekanég bu soḥor bi, bâl nă la bor bă
bep, ndagé dagân nga ma : waru la on bok yo
it yerem sa bekanégâlé bă năkă ma la yerem on.
Té borom ăm mër, ḍébal ko dăñkat yă bè mu fèy
bor bă bep. Nônu lâ lēn sumă Bay bă tă asaman
di dèf itam, su ngën bālulé ku nèk mbok' ăm
ți sën i ḥol.

GNÂR FUKÈL U DIBÉR AK GNÂR GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind'on.

S. XXII. 15—21.

Tă damano dōdalé : Fariziēñ yă dēm, di fēntă ndahté gnu dapă Iézu tă wah. Té gnu yoné ko sén i talibé yă ak Hérodiēñ yă né : Sangă bi, ham nănu ni borom' degă nga, té di dēmantal yon u Yalla ti degă, té sohalu la kēnă, ndagé sētu la kănam u nit gni : wah nu bok năkă nga défé? Doh Sézar galak gă dagan nă, ăm dét ? Iézu dak, bă mu hamé sén ntohorté gă, né : Lu ngēn ma firé, năfēhă yi ? Won lēn ma halis u galak. Gnom dak gnu doh ko dénié. Té Iézu né lēn : Natal bilé ak mbindă milé bu kan lă? Gnu né ko : Bu Sézar lă. Bôbă mu né lēn : Débal lēn bok Sézar lu Sézar mom ; té lu Yalla mom, débal lēn ko Yalla.

GNÂR FUKÈL U DIBÉR AK GNÈTĂ GÉNAW PAÑTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Matie bind'on.

S. IX. 18—26.

Tă damano dōdalé : Bă Iézu adô ntagn yă, bēnă kăngam aŋgi agsi, té dămu ko né : Borom bi, sumă dom du digēn dē nă légi ; wandé gnoval, tégă sa loho tă kaw ăm, té dé nă dundă. Té

Iézu dog, topă ko and' ak talibé 'm yă. Té digèn du son' on ti hepă ' dèrèt fuk' i at ak gnâr aŋgi agsi tă génaw, té lâl mbitiran u mbub' ăm. Ndagé wah on nă tă hol ăm né : Su ma lâ-lé mbub' ăm dâl dé nă muț. Iézu dak gësu té bă mu ko gisé né : Vîlul, dom di, sa ngem musal nă la. Té digèn dă vér tă wahtu vovă. Té bă Iézu diké tă ker u kangam gă, té gisé lirikat yă, ak ntagn mu di sôw, mu wah né : Randu lën, ndagé halël bi dëul, wandé dëf a nêlaw. Té gnu di ko rê. Té génaw bă gnu géné ntagn mă, mu dug, té dël loho 'm. Té halël bă dog. Té solo silé gënă, dëm tă suf sôsâlê sep.

GNÂR FUKÊL U DIBÉR AK GNANÈNT GÉNAW PAŢTĂKÔT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. XXIV. v 15—35.

Tă damano dōdalé : Iézu né talibé 'm yă : Su ngën gisé subăhănă 's yahū să Daniël yonènt bă wah on di tahaw tă bérèb bu sêlă, bô ku dăŋgă, nă dëgă : bôbă gnu nêkă tă Züdé, năgnu daw tă tundă yă , té ku nêkă tă dëñkă bă, bu mu wată dël lef tă ker ăm : té ku nêkă tă tol, bu mu dëlu dël mbub' ăm. Wandé ndală digèn yu bîr, té nampal ti bès yôyalé. Gnân lën dak ndah-té sën ndaw du am tă nor bă mbă tă sabbat. Ndagé bôbă dé nă am tis vu réy vă mesul a am bă aduna sosô bël tày, té du am ati muk. Té su gnu gatalul kon bès yôyalé, bënă nit du

mut : wandé dé năgnu gatal bès yôyalé ndagé
gnă gnu tan' on. Bôbă su lën nit wahé : Krista
bă aŋgi filé, mbă muŋgă falé : bu lën gem.
Ndagé krista yu năfêhă ak yonènt yu năfêhă dé
năgnu dog : té dé năgnu dèf mandargă yu mag
ak kawtêf, bè gnu dêmlo ti lu fèn (su mené
am) gnă gnu tan' on sah. Maŋgi wah nă lën ko.
Su gnu lën wahé dak : Muŋgă tă manding mă,
bu lën génă : muŋgă tă ruhă yă, bu lën gem.
Ndagé năkă mélah géné tă pênku mă té fègn
bèl tă karfu mă, nônulé it lâ ndik' u Dom u
nit di mël. Fu nèk fu yaram di nèkă : fôfă lâ it
tan yă di dadé. Nôna 'k nôna dak génaw tis
u bès yôyalé dëntă bă dé nă lendem, té vér vă
du dohé lër ăm gă, té bidew yă dé năgnu rot
tă asaman, té dolé i asaman yă dé năgnu yeŋga-
tu : té bôbă mandarg' u Dom u nit dé nă fègn tă
asaman : té bôbă hêt i adună yep dé năgnu yûh :
té dé năgnu gis Dom u nit di dikă tă nîr i asa-
man ak nkatan gu baré, ak térangă. Té dé nă
yoné malâk' ăm yă ak buftă ak bât bu kavé :
té dé năgnu dadalé gnă gnu ko tañ' on tă gna-
nènt i ngélaw yă, lâ dalé tă fă asaman dor bèl
fu mu mudé. Dêmantu lën dak lëbātu tă garap
u bot : bu baŋhas ăm bă noyé té hob yă dudu,
ham ngën né navèt bă dégégn nă : nônu it yën,
bu ngën gisé yôyalé yep, ham lën ni dégégn nă
tă buntă yă. Ti degă lâ lën wah né ngîrté lilé
du véy, bèl yôyalé yep am. Asaman ak suf dé
năgnu véy, wandé sumă i bât du gnu véy.

VIII Dudënbăr.

FÊT U MBÉMUR U MARIÂMA MU AMUL GAK' U BAKAR.

Ndorté 'l Lévañzil bu sëlă bă Matie bind' on.

S. I.v.1—16.

Tëré u ngirté 'l Iézu-Kristă dom u David, dom u Abraham. Abraham ɖur nă Izâk. Izâk dak ɖur nă Zakob. Zakob dak ɖur nă Züda ak gnă bokă bay ak mom. Züda dak ɖur nă Farès ak Zaram tă Tamar. Farès dak ɖur nă Èsron. Èsron dak ɖur nă Aram. Aram dak ɖur nă Aminadab. Aminadab dak ɖur nă Naason. Naason dak ɖur nă Salmon. Salmon dak ɖur nă Booz tă Rahab. Booz dak ɖur nă Obèd tă Rüt. Obèd dak ɖur nă Zèssé. Zèssé dak ɖur nă David bûr bă. David bûr bă dak ɖur nă Salomoñ tă kă Üri mom on. Salomoñ dak ɖur nă Roboam. Roboam dak ɖur nă Abias. Abias dak ɖur nă Aza. Aza dak ɖur nă Zozafat. Zozafat dak ɖur nă Zoram. Zoram dak ɖur nă Ozias. Ozias dak ɖur nă Zoatam. Zoatam dak ɖur nă Akaz. Akaz dak ɖur nă Èzékias. Èzékias dak ɖur nă Manassès. Manassès dak ɖur nă Amon. Amon dak ɖur nă Zozias. Zozias dak ɖur nă Zékonias, ak gnă bokă bay ak mom tă gaday u Babilôn. Té génaw gaday u Babilôn Zékonias dak ɖur nă Salatiël. Salatiël dak ɖur nă Zorobabël. Zorobabël dak ɖur nă Abiud. Abiud dak ɖur nă Èliasim. Èliasim dak ɖur nă Azor. Azor dak ɖur nă Sadok. Sadok dak ɖur nă Asim.

Asim dak ɖur nə Èliud. Èliud dak ɖur nə Èléazar. Èléazar dak ɖur nə Matan. Matan dak ɖur nə Zakob. Zakob dak ɖur nə Zozèf, ɖeker u Mariâma, ɖă mom là Iézu ɖudu, ki gnu tudé ko Krista bă.

II Fabrair.

FÊT U SÊTALAY U MARIÂMA, HËK BU SÊLĂ BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Lük bind' on.

S. II. v. 22—32.

Tă ɖamano ɖôɖalé : Génaw bă bès i sêtalay u Mariâma măté năkă ɖă Yon u Mûsa, gnu yobu Iézu ɖă Zérüzalèm, ndah gnu téval ko fă Borom bă, năkă gnu bindé ɖi Yéblé u Borom bă né : Gûr gu nèk gu di tâw dé năgnu ko sêlal fă Borom bă, té ndah gnu ɖébal rëndi bă, năkă là gnu bind' on ɖi Yéblé u Borom bă, gnâr i mpétah i Mariâma, mbăté gnâr i ɖut i nhati yă. Té nit aŋga nèk' on ɖă Zérüzalèm, ku tudă Siméon, té nit kôkalé ɖub on nə té di ragal Yalla té yăkar dal u hol ɖă Israël, té Nhèl mu Sêlă mă nèk' on nə ɖă mom. Té Nhèl mu Sêlă mă fègnal on nə ko né mom du gis dë gă lul băté mu ɖeka gis Krista u Borom bă. Té mu dikă ɖă ɖaŋgu bă ndagé oyu ' Nhèl mă. Té bă bay ak ndéy yobô halèl bă Iézu ndah gnu ɖéfal ko năkă bāh u Yon vă, mom it mu ɖèl ko ɖă loho 'm yă, té barkèl Yalla té né : Légi ɖă nga bai sa beka-

nég mu dèm ti damă năkă nga wahé, Borom bi;
ndégété sumă i bet yi gis năgnu sa muṭ gi nga
dèfar on ɬă kanam u hêt yă yep, năkă lèr gu
di lèral hêt yă té di sa téraŋg' u mbôtay ' Israël.

XXV Maris.

FÊT U YÉGLÉ U MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. I v.26—38

Tă damano dōḍalé : Yalla ébal nă malâkă Gabri-
èl ɬă dek' u Galilé bu tudă Nazarèt, ɬă hêk bă gnu
séylo on ak gûr gu tudă Zozéf, té tur u hêk bă
Mariâma. Té malâkă mă, génaw bă mu dugé fă
mom, né ko : Neyu nă la, yo ki fês ak yuw :
Borom b' aŋgé 'k yo : Yă gen barkél ti digèn
gni. Mom bă mu dégé lôlu, mu tît ngir bât ăm
bă, té mu don halat lu neyo bôbalé don. Té ma-
lâkă mă né ko : Bulu ragal, Mariâma, ndégé am
nga yuw fă Yalla : yăŋgi di bémur té ḍur dom
té dé năgnu tudé tur ăm Iézu. Kôku dé nă mag,
té dé năgnu ko tudé Dom u ku kavé a kavé kă.
Té Yalla Borom bă dé nă ko may gaŋguné 'g
David bay ăm : té dé nă élif ker u Zakob bè mos,
té ngur ăm gă du am muḍ. Mariâma nak né
malâkă mă : Năkă lôlu di amé, ndégé hamu ma
gûr ? Té malâkă mă tontu ko né : Nhèl mu Sèlă
mă dé nă waṭă ti yo, té nkatan u ku kavé a
kavé kă dé nă la mur. Lôlô taḥ it lu Sèlă lu di
ḍudu ti yo, dé năgnu ko tudé Dom u Yalla, té

Élizabèt sa mbok' aṅgi, té mom saḥ bémur nă
dom ți magétay ăm ; té vèr vilê di durom bènèl
u vèr i kă gnu tudé dèrmèl ; ndégé bènă băt
du dombă fă Yalla. Mariâma dak né : Maṅgi dăm
u sunu Borom, nă am ți man năkă nga wahé.

III Dibér génaw Pâk bă.

FÊT U PATRONÂS U ZOZÈF MU SÈLĂ MĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Liik bind' on.

S. III. v. 21—23.

Tă damano dōdalé : Fèkă nă dak, génaw bă
gnu batizè mbôtay gă gep, gnu batizé itam lézu,
té bă mu gnâné Yalla, asaman ubiku nă, té Nhèl
mu Sêlă mă waṭă ți mom ak mèlin u yaram năkă
mpétah u Mariâma. Té băt dogé tă asaman fègn
né : Yă di sumă Dom du ma sopă, ți yo lâ ba-
nèḥu. Té lézu mom saḥ dèf don dor a am lu day
ni gnètă fuk' i at té gnu défé on né mô di dom
u Zozèf.

IV Dibér génaw Pâk bă.

FÊT U BENOA BU GNUL, WAKIRLUKAT BĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Liik bind' on.

S. XII. v. 32—34.

Tă damano dōdalé : lézu né talibé 'm yă :
Bu lèn ragal, gédă gu ntût gi, ndagé nêḥ nă

sën Bay mu may lën réu mă. Dăy lën lu ngën mom, té sarahé lën ko. Dësäl lën i mbûs yu bagn a magët, ak kée gu bagn a dëh ță asaman : fôfă lâ satăkat bă du dëgëgn té arar du ko yahă. Ndagé fu sa kée di nekă, fôfulé it lâ sa hol di nekă.

XXIX Yuniu.

FÊT U PÊR AK PÔL YU SÊLĂ, APÔTR YĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. XVI. v. 13—19.

Ță damano dōdălé : Iézu dikă nă ță vêt u Sèzaré u Filip, té mu lâd talibé 'm yă né : Lu nit gni di wah ți Dom u nit ni kan lâ ? Té gnu né : Gnènă yă dëfé né mô di Zăñ-Batist, té gnè-nèn yă né mô di Èli, té gnènèn yă né mô di Zérémi mbăté bënë ță yonènt yă. Iézu né lén : Yën dak, lu ngën wah né mâ di kan? Simoñ Pêr tontu ko né : Yă di Krista, Dom u Yalla du di dundă. Wandé Iézu tontu ko né ko : Baré nga mûr, Simoñ dom u Zăñ, ndégété du yaram ak dèrèt a la ko fëgnal, wandé sumă Bay bi ți asaman. Té man dă ma la wah né : Yă di Pêr, té ți kaw 'dot vōvilé lâ di sègnă sumă dañgu bă, té bunt' i țăw du gnu ko men a raw, té yo lâ di dōh țăbi i réu 'm asaman. Té lô di èw kon lep ți suf si, dé năgnu ko èw it ță asaman, té lô èvi kon lep ți suf si, dé năgnu ko èvi ță asaman.

Dibér bu ḍitu ṭi vér u Yuliu.

FÊT U DÈRÈT ȢU SÈLA SÈL' U IÉZU-KRISTA SUNU BOROM.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Zañ bind' on.

S. XIX. v. 30—33.

Tă ȡamano ȡôȡalé : Génaw bă Iézu nañgô bi-nègr bă, mu né : Mătaliku nă. Té mu segă bop' ăm, di ȡébal bakan ăm. Năkă bès bôbă ȡitô bok sabbat bă, ndahté yaram yă du ȡéki tă kua tă bès u sabbat, (ndagé bès u sabbat bôbalé bès bu réy lă on) Yaur gnă dagân năgnu Pilat ndaht gnu damă sên i tañkă yă té gnu yôbu lén. Soldar yă faf a dikă, té gnu damă tank' i ku ȡekă kă, ak kènèn kă gnu daȡ on tă kua bă and' ak mom. Bă gnu diké nak fă Iézu, té gnu gis ko mu ȡē on hăt, damu gnu tank' ăm yă : wandé bè-nă tă soldar yă ubi vèt ăm gă ak hēȡ, té nôna 'k nôna dèrèt ak ndoht génă tă : té ku ko gis, mô ko séré; té séré ăm degă lă.

II Yuliu.

FÊT U SÊTSI U MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. I. v. 39—47.

Tă ȡamano ȡôȡalé : Mariâma ȡog ȡēm tă tun-dă yă bu gav a gaw tă dek' u Züda : té mu ȡugă tă ker u Zakari té neyu Élizabèt. Té fêkă

nă bă Élizabèt dégé neyo 'b Mariâma, dom ăm
tebantu ți bîr ăm : té Nhèl mu Sèlă mă fêsal
Élizabèt : té mu hâtu ți băt bu kavé, té né :
yâ gen barkél ți digèn gni, té kènă genul bar-
kèl sa dom u bîr. Té fan lă lólulé ți man bè
ndéy u sumă Borom gnow fi man? Ndégé sâ si
sa băt u neyo tabé ți sumă i nopă, dom di te-
bantu nă ți sumă bîr ndagé banèh. Té baré nga
mûr yo ki gem on, ndagé lu la Borom bă wah
on dé năgnu ko mătali. Té Mariâma né : Su-
mă fit aŋgi magal Borom bă : té sumă nhèl
mi banèhu nă ți Yalla sumă Musalkat.

XV Ohsat.

FÊT U YÉKATI 'G MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. X. v. 38—42.

Tă damano dōdalé : Iézu dugă tă bènă dekă :
té dènă digèn du tud' on Marta naŋgu ko tă
ker ăm, té dōdalé am on nă rakă du tud' on
Mariâma. Té dilé tōg nă tă tank' i Borom bă,
di déglu băt ăm. Wandé Marta ligéy bè mu ba-
ré ndah bekanëgu : mom mu tahaw té né : Borom
bi, sohalu la ni sumă rakă di bai ma ma beka-
nëgu man dâl? Wah ko bok, nă mu ma dimali.
Té Borom bă tontu né ko : Marta, Marta, farlu
nga té di dâhlé ndagé yef yu baré. Wandé bè-
nă dâl a sohla am. Mariâma tană nă wală bu
tă gen, té du gnu ko dindi tă mom.

Dibér génaw loktâf u Yékati 'g Mariâma.

FÊT U HÔL BU SÈL' U MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. XI. v. 27—28.

Tă damano dōdalé : Bă lézu adô ntagn yă, dênă digèn yékati nă băt ăm tă mbolo mă né ko : Mûr baré nă tă bîr bă la hamp' on ak tă vên yă nga namp' on. Wandé mom mu né : Lu tă gen, mûr baré nă ti gnu déglu băt u Yalla té votu ko.

Dibér u loktâf u Hôl bu sêl' u Mariâma.

FÊT U PÊR CLAVÉR MU TÈHÉ MĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. X. v. 29—37.

Tă damano dōdalé : Bênă borom' hamham ti yon beg' on n' â dubal bop' ăm, té mu né lézu : Té kan a di sumă morom? Iézu dak adu né : Kênă nit wat' on nă tă Zérusalêm dêm Zérîko, té mu tabi tă loho i satăkat yu ko gnori; té génaw bă gnu ko damé i damdam, gnu bai ko mël năkă ku hav a dē té gnu véy. Fêkă nă dak bênă Prêtr wată tă yon vōvalé: té bă mu ko gisé, mu véy. Nônu it bênă Lévit, bă mu dé-

gégne bérèb bă, té gis ko, mu véy. Wandé bè-
nă Samaritèñ bu don tuki dikă fă mom, tè, bă
mu ko gisé, yerem ko. Té mu dëgégn ko, takă
damdam ăm yă, tur tă diu ak bign té mu tég
ko tă kaw ' warah ăm, yobu ko tă nég u gan
yă, té topato ko. Té tă bès bu tă top' on, mu
indi gnâr i denié, té may lén borom ' nég bă,
té né : Topato ko, té lô sañkă té epă lilé, mâ
la ko di fèy bu ma gñubê. Kan ti gñetă yôyilé
nga défé né mô di morom u ku tabi on tă loho
i sațakat yă? Mom dak né : Ku dèf on yerman-
dê 'k mom. Té Iézu né ko : Dèmal, té yo it,
dèfal nônu.

III Diber i Séptumbăr.

FÊT U DUROM GNÂR I NTONO I MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Zañ bind' on.

S. XIX. v. 25—27.

Tă damano dôdalé : Ndéy u Iézu, Mari u
Kléofas, mbok' u ndéy ăm, ak Mari Madelên ta-
haw năgnu tă vèt u krua 'm. Bă Iézu gisé bok
ndéy ăm ak talibé bă mu sop' on gnu tahaw,
mu né ndéy ăm dă : Digèn di, sa dom aňgilé.
Génaw lôlu mu né talibé bă : Sa ndéy aňgilé.
Té lă dalé tă wahtu vovă talibé bă naňgu ko tă
ker ăm.

II Diber u Oktobär.

FÊT U MPAL U MARIÂMĂ NĂKĂ NDÉY U YALLA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lilk bind' on.

S. II. v. 43—51.

Tă damano dôdalé : Bă gnu gnu bē, halēl bă Iézu dēs nă tă Yérüzalēm, té bay ak ndéy ăm hamu gnu ko on. Gnom nak năkă gnu dōrtō né mom dēf a dēki fă sēn i andālē yă, gnu dēlōti tă yon vă tă bēs bă, ūti ko tă sēn diganté' mbokă yă ak hārit yă. Té bă gnu ko fă fēkulé, gnu dēlu Yérüzalēm ūti ko. Té fēkă nă gnēt' i fan gēnaw gnu gis ko tă dāngu bă, di tōg tă diganté' borom' até yă, di lēn dēglu té di lēn lād-té. Wandé gnep gnu ko don dēglu, dă gnu ko kimtām ndagé ntēylu ăm gă ak ntontu ăm yă. Té bă gnu ko gisé gnu dūmi. Té ndéy ăm dă wah ko né : Dom di, lu tah nga dēf nu lilé? mâ 'k sa bay nuñgi naharlu di la ūt. Té mu né lēn : Lu tah bè ngēn di ma ūt? ndah hamu lēn kon ni ti sumă i yef i Bay lâ war a nēkă. Té gnom dēgu gnu on bāt bă mu lēn wah. Té mu wata and' ak gnom té dikă Nazarèt; té mu di lēn surgau.

III Dibér i Oktobär.

FÊT U SÊTAY U MARIÂMA.

Ntop' u Lévañzil bu sèlă bă Lük bind' on.

S. I. v. 26—35.

Tă damano dōdalé : Yalla ébal nă malākă Gabriël tă dek' u Galilé bu tudă Nazarèt, fă hëk bă gnu séylo on ak gûr gu tudă Zozéf tă ker u David, té tur u hëk bă Mariâma. Té malākă mă, gênaw bă mu dugé fă mom, né ko : Neyu nă la, yo ki fês ak yuw : Borom b' aňgê 'k yo : yâ gen barkël ti digên gni. Mom bă mu dégé lôlu, mu tit ngir bât âm bă, té mu don halât lu neyo bôbalé don. Té malākă mă né ko : Bulu ragal, Mariâma, ndégé am nga yuw fă Yalla : yâňgi di bémur té đur dom té dé nga tudé tur âm Iézu. Kôku dé nă mag, té dé năgnu ko tudé Dom u ku kavé a kavé kă. Té Yalla Borom bă dé nă ko may gaňguné 'g David bay âm : té dé nă elif ker u Zakob bè mos, té ngur âm gă du am muđ. Mariâma nak né malākă mă : Năkă lôlu di amé, ndégé hamu ma gûr? Té malākă mă tontu ko né : Nhêl mu Sèlă mă dé nă waťa ti yo, té nkatan u ku kavé a kavé kă dé nă la mur.

I Novambăr.

FÊT U WÂ I SÊLĂ GNĂ GNEP.

Ntop' u Lévañzil bu sêlă bă Matie bind' on.

S. V. v. 1—12.

Tă damano dōdalé : Bă Iézu gisé ntagn yă,
mu yëg tă tundă vă, té génaw bă mu tōgé, ta-
libé 'm yă agsi fă mom, té mu ubi gémign ăm,
di lén dēmantal né : Baré năgnu mûr, gnô di
toskaré ți nhel : ndegé ngûr um aldăna lèw nă
lén! Baré năgnu mûr, gnô di lèw : ndégé dé nă-
gnu mom ngûr u adună si! Baré năgnu mûr,
gnô di yogorlu : ndégé sên hol dé nă dal! Baré
năgnu mûr, gnô di hîf té mar ndubay gă : ndégé
dé năgnu lén sûral! Baré năgnu mûr, gnô di bo-
rom' yérmandé : ndégé dé năgnu dot ți yérmandé!
Baré năgnu mûr, gnô di am hol bu sêtă : ndégé
dé năgnu gis Yalla! Baré năgnu mûr, gnô di
wâ i damă : ndégé dé năgnu lén tudé dom i Yalla!
Baré năgnu mûr, gnu sonă ngétèn ndégé ndubay
gă : ndagé ngûr um aldăna lèw nă lén! Baré
ngên mûr, su gnu lén rebé, té gnu sonal lén,
té gnu wah lu bon lu nek ți yèn té di fèn ngir
man : banèhu lén, té béku lén ndégé sên yol a
baré tă aldăna.

II Novambăr.

BÈS U WÂ I DĚ GNĂ.

Ntop' u Lévañzil bu sëlă bă Zañ bind' on.

S. V. v. 25—29.

Tă damano dōdalé : Iézu né ntagn i Yaur
gnă : Ți degă, Ți degă lâ lēn wah né wahtu
vă dēf a dikă, té muñgi sah, bōbă gnu dē gnă dé
năgnu dégă bāt u Dom u Yalla : té gnu ko
degă, dé năgnu dundă. Ndégété năkă Bay bă
amé dundă gă Ți bop' ăm, nōnulé it lâ may dom
dă mu am dundă gă Ți bop' ăm : té may nă ko
sagnsagn di até, ndégété Dom u nit lâ. Bu lēn
domi Ți lôlu ndagé wahtu vă dé nă dikă, bōbă gnu
nēkă Ță bamel yă, gnom gnep dé năgnu dégă
bāt u Dom u Yalla : té gnu dēf on lu bāh dé
năgnu dēm Ță déki 'g dundă gă, wandé gnu
dēf on lu bon dé năgnu dēm Ță déki 'g até bă.

LU KRÉTIEN BU NÈK WAR A GEM TÉ DÈF
KO MUNGILÉ.

Yalla kënë dâl lâ, té mô bindă asaman ak suf.

Ƨi Yalla am nă gnèt' i pèrson : Bay bă, ak Dom ɖă, ak Nhèl mu Sèlă mă; mô di lâ gnu tudé Trinité bu sèla sèlă bă. Bay bă Yalla lâ, Dom ɖă Yalla lâ, Nhèl mu Sèlă mă Yalla lâ; té du gnèt' i Yalla, wandé bënë Yalla dâl Ƨi gnèt' i pèrson. Gnèt' i pèrson yilé dèf gnu èm kèp Ƨi yep, ndigi gnu bokă Ƨi bënë natür.

Dom u Yalla ɖă, mô di gnârèl u pèrson i Trinité bă, yaramu nă, mô di, ɖèl nă yaram ak fit yu mèl năkă sunu yos Ƨă bîr u Mariâma Hèk bu sèlă bă Ƨi mpèhé' Nhèl mu Sèlă mă. Lôlu kumpă lâ, té am on nă Ƨă gnâr fukèl u fan ak ɖurom Ƨă vér u Maris. Bès hôbu bès u Yéglé lâ tudă. Ɗudu nă Ƨă gnâr fukèl u fan ak ɖurom Ƨă vér u Ɗuɖènbăr, Ƨă hăɖ u gudi Ƨă bîr' gétă. Bès hôbu Nɖudu'g sunu Borom lâ tudă. Ɗurom gnèt' i fan génaw gnu tudé ko Iézu, mô di musalkat. Iézu Yalla lâ ak nit itam. Dundă nă gnètă fuk' i at ak gnètă. Ƨă gnètă gnă mu wâré on Yon' Yalla. Dè nă Ƨă k rua bă ndagi sunu i bakar; lôlu lâ nu téral Ƨă Aɖumă ɖu sèlă ɖă. Génaw bă sunu Borom dèé, fit ăm wăɖă nă Ƨă laraf, ndah dindi Ƨă mag yu sèlă yă don nég ndik' ăm, té teral năgnu yaram ăm Ƨă karmèl bă. Gnètèl u fan ăm

mu déki, mô di, délu nă ță dundă gă; ță Păk lă nu ko fatéliku té di ko téral. Gnanènt fuk' i fan génaw mu yëg ți asaman, mô di bès u Yékatiku 'g sunu Borom. Fuk' i fan génaw, mô di bès u Pañtăkôt, mu yoné Nhèl ăm mu Sèlă mă ță Dañgû 'm, ndah mu dubal ko bël bu adună si tukê. Ku dugul ță Dañgu bilé, mô di Dañgu ' Katolik bu apostolik té romên, du men a dëm alđana.

Bu aduna si tukê, dé nănu déki nun yep, té Iézu-Krista sunu Borom dé nă nu atési, té dōh gnă bāh gnă alđana, ak gnă bon gnă safara fu gnu lakă mos bè mos.

Bă Dom' Yalla nèké ți adună, défar nă durom gnâr i Sakramañ té batalé nă nu lén, gnô di : Batizé bă, Konfirmé bă, Ekaristi bă, Tub gă, Diu' g đarak yă, Ordre bă, ak Séy bă. Batizé bă dèf a dindi bakar u nduduâlé ak bakar i sago yep ak dân i bakar yep, té di nu may dund' u yuw' Yalla té dèf nu dom i Yalla ak dom i Dañgu bă. Konfirmé bă dèf nu may maé i Nhèl mu Sèlă mă ndah deheral nu ți Yon u Yalla té di nu dèf krétiën yu măt. Ekaristi bă mô di Yaram ak dèrèt u Iézu-Krista sunu Borom and' ak fit' ăm ak yalléf ăm ți mital i mburu ak ți mital i bign, té mô dundal sunu i fit dund' u nhèl. Tub gă dèf nu bāl bakar yă nu dèf génaw sunu batizé bă, su gnu lén rețô, té konfésé lén, té făso lén a fèyat, té bagn a bakar ati. Diu' g đarak yă dèf a dindi ndèsit i bakar ță đarak yă, té vérlo sên i đangoro i fit té di tanêlo yénakér sên yaram. Ordre bă dèf a may Prêtr yă sagnsagn ak yuw ndah gnu dèf bu bāh yef i Dañgu bă. Séy bă mô di

Sakramañ bu di sèlal ndigâlè u gùr ak ñigèn yu di krétièn té di lén may yuw ' Yalla ndah gnu ñubô té yar sèn i dom bu bāh ti Yon u Yalla.

Ti diganté sakramañ yilé, am nă gnètă yu nu gen a sohla, gnô di : Batizé bă, Ekaristi bă ak Tub gă.

Su nit sohlé batizé sâ s' mu dè té mu gnaké Prêtr, ku nèk men nă kô batizé. Ndah mu dèf ko bu bāh, ku di batizé war nă ñèl ndoh mu nèn té bă mu ko turé tă bop' u nit kă mu batizé war nă wah né : Mañgi la batizé ti tur u Bay ak Dom ak Nhèl mu Sèlă mă.

Su nu begê nañgu bu bāh sakramañ u Tub gă, war nănu tudă Nhèl mu Sèlă mă, sèt bakar yă nu dèf on, rétu lén, konfésé lén, nañgu sèn ntéki té di dabu Yalla lu nu ko togn on té ñèlu sunu morom lu nu ko gnakălo on.

Su nu begê komugné bu bāh, war nănu : Or, am hol bu sèt, dèf sédé 's Ndămu, Rétu, Sufé, Yăkar, Ntofèl, Begă, Nhufé 'l bop' ăm ak yènèn yu ni mël. Génaw komugné bă, war nănu : Gerem Yalla, ñèbal ko sunu bopă, ndigi ñèbal nă nu bop' ăm, lăd ko yuw yă nu sohla.

Lu nu fi wah, mom lă Krétièn bu nèk war a gem ngem gu wor, té dèf ko bu ñèkă ndah mu mu.

GNÂN U PRÔN BĂ.

Gnân u sunu Borom.

Sunu Bay bi ți asaman, nă sa tur sělă ; nă sa ngûr dikă ; lô begă nă am ți suf năkă ți asaman. May nu téy sunu dundu ' gir gu nêk ; té bâl nu sunu i togn năkă nô bâlê gnal nu togn ; té bul nu bai nu tabi ți blis ; wandé musal nu ți lu bon. Amin.

Neyo ' malâkă mă.

Neyu nâ la, Mariâma, fês nga 'k yuw, sunu Borom b' ańgê 'k yo, yâ gen a barkêl ți digên yi yep, té kên genul barkêl sa dom u bîr, Iézu.

Mariâma mu sělă mi, Ndéy u Yalla, gnânal nu nun bakarkat yi, légi ak ța sunu wahtu ' dē. Amin.

Ngem u Apôtr yă.

Gem nâ ți Yalla, Bay borom ' katan, bindăkat u asaman ak suf; ak ți Iézu-Krista, bènă Dom ăm dâl, sunu Borom; ku yaramu ța mpêhê' Nhêl mu Sělă mă, dudu ța Mariâma hêk bă; sonă ța ngûr u Pons-Pilat; dađu ța Krua bă, dē té robu; wața ța țaw; gnêtêl u fan ăm déki ța gnu dē gnă; yêg ți asaman; tîg ța ndéydor u Yalla Bay borom ' katan; fă lâ di dogé atési gnă di dundă ak gnă dē von.

Gem nâ ți Nhêl mu Sělă mi; Dangu ' Katolik bu sělă, ndigâlê u wâ i sělă gnă; mbâl um ba-kar; déki 'm yaram; ak dundă gu dul dêh gă. Amin.

Yéblé i Yalla.

1. Dām̃ul bènă Yalla dāl
Té sopă ko bu bāh a bāh.
2. Bulu wāt muk ƚi Yalla
Yef i ƚāhan ak wah yu nən.
3. Dibér bès u Yalla lă,
Bul ƚă ligéy, té səlal ko.
4. Téralal sa bay ak sa ndéy,
Ndah nga yăgă ƚi adună.
5. Bulu rēy nit muk,
Bu ko beg' itam ƚi sa hol.
6. Bulu moy gor ƚă séy,
Bul dēf lu bon ƚi sa yaram.
7. Bulu dēl lô momul muk,
Té bu ko dént' ak sa sago.
8. Bulu fèn muk ƚă sédé,
Ni ƚă lènèn lu mu men a don.
9. Bul nob sa dabar u morom,
Té bulu begă yef yu bon.
10. Bulu hémém alal u kèn,
Bè am ko yon vu warul.

Yéblé i Daŋgu bă.

1. Səlalal bès i fèt
Yă Daŋgu bă yéblé yep.
2. Dibér du nèk daŋgil Mès,
Ak fèt yu hēw itam.
3. Wahal sa i bakar yep,
Donté sah at bènă yon.
4. Komugnél at mu nèk,
Donté sah ƚă fan i Pāk.

5. Oral kor gǎ gep,
Ak bès yǎ Daṅgu bǎ yéblé.
6. Bulu lèkǎ yapǎ tǎ alduma,
Bu ko lèk' itam asér,
7. Bulu takǎ séy muk,
Ha tǎ séy Yon' Yalla dāl.

Sédé's Ngem.

Yalla sumǎ Borom, gem nǎ bu wor lu ma
Daṅgu ' Katolik bu apostolik té romên yéblé lep
ni nǎ gem ko, ndégé yǎ ko ko fégnal on, yo ki
di degǎ gu dul dègn.

Sédé's Yâkar.

Yalla sumǎ Borom, yâkar nǎ té vòlu bu bâḥ
ni dé nga ma may, ti barké i Iésu-Krista, sa
yuw ti adunǎ dîlé, té, su ma topé sa i yéblé, sa
ndam tǎ lâḥira, ndégé yǎ ma ko digal on té taku
nga ti sa i ndigal.

Sédé's Ntòfèl.

Yalla sumǎ Borom, sopǎ nǎ la ti sumǎ ḥol bep
ak ti kaw ' yep, ndégé yǎ di borom bâḥay bu
dul dèḥ té mǎt a sop' ak ntòfèl gu dul dèḥ ; sopǎ
nǎ it sumǎ morom nǎkǎ sumǎ bopǎ ngir yo.

Sédé's Rétu.

Yalla sumǎ Borom, rétu nǎ lòl li ma la togn
on, ndigi yǎ bâḥ a bâḥ té mǎt a sopǎ tǎ kǎw'
yep té bakar dèf la nahari. Lâḍ nǎ la té yâkar

nga bâl ma ko ți barké i Iézu-Krista, sumă musalkat. Făso na ma mos ak sa ndimal u yuw a konfésé ko, fèyat ko té bagn l'â togn ati ți kanam.

Mângé wah.

Mângé wah fi Yalla borom' katan, fi Mariâma mu sèlă mi hëk dâl bè mos, fi Misél mu sèlă mi kélif' u malâkă yă, fi Zañ-Batist mu sèlă mi, fi Apôtr yu sèlă yi Pêr ak Pôl, fi wâ i sèlă gni gnep, (ak fi yo, sumă Bay,) ni bakar nâ löl ți halât, ak ți bât, ak ți đef : sumă ntèyéf lă, sumă ntèyéf lă, sumă ntèyéf sah lă. Mô tah it ma di dagân Mariâma mu sèlă mi hëk dâl bè mos, Misél mu sèlă mi kélif' u malâkă yă, Zañ-Batist mu sèlă mi, Apôtr yu sèlă yi Pêr ak Pôl, wâ i sèlă gni gnep, (ak yo, sumă Bay,) ndah ngên gnânal ma Yalla sumă Borom.

Yalla borom' katan nă nu yerem, nă nu bâl sunu i bakar té yobu nu ți dundă gu dul đeh gă.
Amin.

Yalla borom ' katan ak borom ' yérmándé đì, nă nu tin, nă nu téki, té bâl nu sunu i bakar.
Amin.

nga bäl ma ko fi barké i Léva-Krista, sumä mu-
salkat. Faso ma ma mos ak sa ndimäl u yuv a
kontessé ko, foyat ko té pagu i ä togn ai fi kanam.

Mänpä wop.

Mängé wop fi Yalla borom, katan, fi Maräma
mu sölä mi hek dal bé mos, fi Misel mu sölä mi
keli, u maläkä ya, fi Xän-Balist mu sölä mi, fi
Apör yu sölä yi fër ak Pöl fi wä i sölä gri gnep,
(ak fi zo, sumä Bay,) ni bakar nä löf fi palat,
ak fi bäl, ak fi döl: sumä nityel la, sumä nityel
yöl la, sumä nityel sap la. Mo fap fi ma di da-
gan Maräma mu sölä mi hek dal bé mos, Misel
mu sölä mi keli, u maläkä ya, Xän-Balist mu sölä
mi, Apör yu sölä yi fër ak Pöl, wä i sölä gri
gnep, (ak zo, sumä Bay,) ndah ngön gögnal ma
Yalla sumä Borom.

Yalla borom, katan nä nu yerem, nä nu bäl au-
nu i bakar té yobu nu la dunda gu dal döl gä.

Amin.

Yalla borom, katan ak borom, yermändö qü,
nä nu tin, nä nu teki, té bäl nu sum i bakar.

Amin.

Yalla borom, katan ak borom, yermändö qü,
nä nu tin, nä nu teki, té bäl nu sum i bakar.

Mänpä wop.

Yalla borom, katan nä nu yerem, nä nu bäl au-
nu i bakar té yobu nu la dunda gu dal döl gä.

WONUKAY U LU TÈRÉ BILÉ EMBĂ.

Bènèl u dibér i lavañ bă.	1
Gnârèl u dibér i lavañ bă.	2
Gnètèl u dibér i lavañ bă.	ib
Gnanètèl u dibér i lavañ bă.	3
Nɔ̃du 'g sunu Borom : <i>Tă Mès u gudi gă.</i>	4
————— <i>Tă Mès u fădar dă.</i>	5
————— <i>Tă Mès u betèk bă.</i>	6
Dibér dă tă loktâf u Nɔ̃du 'g sunu Borom.	7
Lépifani u sunu Borom.	8
Dibér dă tă loktâf u Lépifani bă.	9
Gnârèl u dibér génaw Lépifani bă.	10
Gnètèl u dibér génaw Lépifani bă.	11
Gnanètèl u dibér génaw Lépifani bă.	12
Đuromèl u dibér génaw Lépifani bă.	13
Đurom bènèl u dibér génaw Lépifani bă.	ib
Dibér u Sèptuazézim.	14
Dibér u Sègzazézim.	15
Dibér u Kèñkazézim.	17
Alarb ' u Dôm i tâl.	18
Bènèl u dibér i kôr gă.	ib
Gnârèl u dibér i kôr gă.	19
Gnètèl u dibér i kôr gă.	20
Gnanètèl u dibér i kôr gă.	21
Dibér u Nɔ̃tono u Iézu-Krista.	22
Dibér u Sôrsôr yă : <i>Tă prosèsion bă.</i>	24

<i>III Diber i Oktobär : Fêt u Sètay u Mariâma.</i>	74
<i>Fêt u Wâ i Sèlă gnă gnep.</i>	75
<i>Bès u Fatéliku 'g wâ i dë gnă.</i>	76
<i>Ngatégnlu ' ndémantal u yon ' Yalla.</i>	77
<i>Gnân u Prôn bă.</i>	80

Lévanzil i dibér ak fêt i at mi mep (Soū- u. festtägliche Evangelien)

Ndakaru 1855

Liturg. 702 m

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10590786-7